

Věstník MZd ČR, částka 11/2018

Kvalifikační standardy - Porodní asistentka, Zdravotně-sociální pracovník, Zdravotní laborant

Kvalifikační standardy

[Porodní asistentka](#)[Zdravotně-sociální pracovník](#)[Zdravotní laborant](#)

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ PORODNÍ ASISTENTKA

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení §6 zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 96/2004 Sb.) a ustanovení §3 a §5 Vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání porodní asistentka

v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu,

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený studijní program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání porodní asistentka.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám¹⁾ pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách¹⁾ se tímto metodickým doporučením při přípravě studijního programu řídit.

Název studijního programu:

Porodní asistence, bakalářský studijní program

Standardní doba studia: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 1 800 hodin²⁾. Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení §5 odst. 5 vyhlášky č. 39/2005 Sb. pro účely tohoto kvalifikačního standardu považuje ta část výuky, která probíhá pod přímým vedením zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Je realizována ve zdravotnických zařízeních. Dále může také probíhat ve vlastním sociálním prostředí žen a jejich rodin.

Forma studia³⁾:

- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná.

I. Cíle studijního programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování přímé péče orientované na individuální potřeby žen, novorozenců, rodin a komunit zejména ve zdraví, ale i v nemoci

založené na důkazech (Evidence Based Practice a Evidence Based Midwifery, dále jen EBP a EBM).

2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice a se zaměřením např. na právo ženy zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jejím zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.

3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání⁴).

4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia

1. Cíle týkající se přímého vztahu ke klientce

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/a na základě vědomostí a dovedností z porodní asistence, odborné praxe, základních vědních oborů a společenských věd rozpoznat holistické potřeby ženy v období zdraví, fyziologického těhotenství, fyziologického porodu, šestinedělí i biopsychosociální potřeby vzniklé ve všech obdobích života ženy, dále potřeby fyziologického novorozence.
- 1.2 Absolvent/ka zná zdravý vývoj jedince a faktory, které jej ovlivňují.
- 1.3 Absolvent/ka dokáže kvalifikovaně poskytnout první pomoc.
- 1.4 Absolvent/ka je schopen/a použít diagnostické postupy a techniky v péči o fyziologicky těhotnou ženu.
- 1.5 Absolvent/ka umí vést samostatně fyziologický porod, sledovat a vyhodnotit stav plodu v děloze a poskytnout profesionální péči a podporu ženě během porodu.
- 1.6 Absolvent/ka umí samostatně poskytnout profesionální zdravotní péči a podporu ženě i novorozenci po fyziologickém porodu a v šestinedělí.
- 1.7 Absolvent/ka umí reagovat na zjištěné somatické, psychické, sociální, behaviorální, kognitivní i duchovní problémy klientky.
- 1.8 Absolvent/ka dokáže rozpoznat projevy a příznaky, které signalizují odchylky od fyziologického průběhu reprodukčního procesu v organismu ženy, zdravého vývoje jedince a příznaky nemoci.
- 1.9 Absolvent/ka zná modely výchovy k reprodukčnímu zdraví, sexuální výchovy a plánovaného rodičovství.
- 1.10 Absolvent/ka zná fáze procesu poskytování péče v porodní asistenci a umí je využívat v klinické praxi, v komunitním prostředí.
- 1.11 Absolvent/ka má vědomosti, dovednosti a morální postoje potřebné k realizaci jednotlivých činností a intervencí v porodní asistenci.

2. Cíle týkající se profesního vývoje porodní asistentky

- 2.1 Absolvent/ka dodržuje etické a mravní požadavky profesní činnosti porodní asistentky.
- 2.2 Absolvent/ka uplatňuje empatický profesionální přístup ke klientkám a jejich rodinám.
- 2.3 Absolvent/ka je schopen/a používat všechny druhy a formy účinné komunikace.
- 2.4 Absolvent/ka zná možnosti svého uplatnění v systému poskytované péče o ženu a novorozence a postavení porodní asistentky ve společnosti.
- 2.5 Absolvent/ka zná strukturu zdravotní péče o ženu a novorozence.
- 2.6 Absolvent/ka je schopen/a pozitivní sebereflexe a seberealizace.
- 2.7 Absolvent/ka ovládá adaptační i relaxační techniky a základy psychoterapie v kontextu zdravotní péče.

3. Cíle týkající se profesní činnosti porodní asistentky v systému zdravotní péče

- 3.1 Absolvent/ka je schopen/a samostatného kvalifikovaného rozhodování v péči o zdraví, prevenci onemocnění, v péči o těhotnou ženu, rodičku, šestinedělku a novorozence a v péči o ženy.
- 3.2 Absolvent/ka je schopen/a obhájit svá rozhodnutí a nést za ně odpovědnost.
- 3.3 Absolvent/ka zná práva pacientů, matek a dětí, své kompetence i kompetence celého zdravotnického týmu. Pracuje dle zásad týmové spolupráce.
- 3.4 Absolvent/ka zná zdravotní a sociální politiku státu a hlavní rysy současných a vývojových trendů zdravotní péče.
- 3.5 Absolvent/ka umí posoudit sociální prostředí, poskytnout kvalifikovanou radu při řešení obtížných životních situací.
- 3.6 Absolvent/ka je schopen/a provádět jednotlivé typy prevence oblasti porodní asistence.
- 3.7 Absolvent/ka je schopen/a provádět výzkumnou činnost v oblasti porodní asistence (nebo se na ní podílet) a je schopen/a aplikovat výsledky vědeckého výzkumu ve své činnosti.

III. Profil absolventa studijního programu

Studijní program Porodní asistence vychází z kompetencí stanovených direktivami EHS.

Kompetence jako základní struktura studijního programu jsou výstupními znalostmi a dovednostmi absolventů.

Profese porodní asistentky zahrnuje čtyři základní funkce:5)

autonomní kompetence, kooperativní kompetence, funkce porodní asistentky v oblasti výzkumu a vývoje a dále v oblasti řízení péče v porodní asistenci.

1 Autonomní funkce porodních asistentek

Porodní asistentka poskytuje a zajišťuje bez odborného dohledu a bez indikace základní a

specializovanou péčí těhotným, rodícím ženám a šestinedělkám a fyziologickým novorozencům.

1.1 *Podpora zdraví a prevence vzniku onemocnění*

- 1.1.1 Porodní asistentka sleduje ženy, rodiny a komunity, o které pečuje z hlediska reprodukčního zdraví, bere v úvahu prostředí, ve kterém žijí a jejich způsob života.
- 1.1.2 Zjišťuje potřeby žen v oblasti tělesné, psychické a společensko-kulturní, duchovní, spirituální, behaviorální a kognitivní z hlediska rizik pro jejich reprodukční zdraví.
- 1.1.3 Zjišťuje všechny dostupné zdroje (lidské i materiální), které jsou nutné pro zvládnutí rizik péče a umí je využít.
- 1.1.4 Určuje opatření, která podporují zdraví nebo prevenci onemocnění, a která mohou realizovat samotní jednotlivci, rodiny a skupiny nebo mohou být realizovány s pomocí jiných osob.
- 1.1.5 Vysvětluje jednotlivcům, rodinám a skupinám, jak mohou sami své prostředí a životní styl ovlivnit, nebo jim doporučí jak je změnit.
- 1.1.6 Motivuje jednotlivce, rodiny a skupiny k tomu, aby změnil v případě potřeby svůj životní způsob.
- 1.1.7 Podílí se na vyhodnocování výsledků provedených opatření, nebo sama toto vyhodnocení provádí.
- 1.1.8 Zprostředkovává jednotlivcům, rodinám, skupinám a jejich příbuzným potřebné informace v přiměřené formě a stará se o to, aby tyto informace byly srozumitelné a aby mohla dosažené výsledky v informovanosti klientek vyhodnotit.
- 1.1.9 Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví a prevence a hodnotí výsledky těchto programů.
- 1.1.10 Podílí se na vzdělávání personálu a jiných pracovníků ve zdravotnictví.

1.2 *Poskytování informací a zdravotní výchova*

- 1.2.1 Zprostředkovává jednotlivcům, rodinám, skupinám a jejich příbuzným potřebné informace v přiměřené formě a stará se o to, aby tyto informace byly srozumitelné a aby mohla dosažené výsledky v informovanosti klientek vyhodnotit.
- 1.2.2 Organizuje a účastní se kampaní na podporu zdraví a prevence a hodnotí výsledky těchto programů.
- 1.2.3 Podílí se na vzdělávání personálu a jiných pracovníků ve zdravotnictví.
- 1.2.4 Podílí se na kvalifikačním a postkvalifikačním vzdělávání studentů.

1.3 *Podpora a provázení osob v krizových situacích*

- 1.3.1 Zjišťuje a odhaluje utrpení a těžkosti klientky, podporuje ji a provází, včetně doprovázení při umírání. Poskytuje péči související s perinatální ztrátou.
- 1.3.2 V případě úmrtí tělo ošetřuje s úctou a příbuzným projeví účast.

2 Kooperativní funkce porodních asistentek

- 2.1 Respektuje role jednotlivých profesionálů při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním a multiprofesionálním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních v zájmu zdraví klientky.
- 2.2 Provádí všechna vyšetření a ošetření, která stanoví lékař při nefyziologických stavech v péči o ženu a novorozence.
- 2.3 Zná hranice svých rolí a kompetencí, a pokud je to nutné, požádá o spolupráci kompetentní odborníky.
- 2.4 Dokumentuje proces poskytované péče v porodní asistenci.

3 Funkce porodních asistentek ve výzkumu a vývoji v oblasti porodní asistence

- 3.1 Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu.
- 3.2 Získává nové vědomosti tím, že se podílí na výzkumné práci v oblasti porodní asistence a péče o ženu a dítě nebo výzkum sama provádí.
- 3.3 Podílí se na výzkumu v multidisciplinárním týmu.
- 3.4 Účastní se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality celkové péče.
- 3.5 Usiluje o svůj další odborný růst v rámci postgraduálního a kontinuálního celoživotního vzdělávání.

4 Funkce porodních asistentek v plánování, koordinaci a řízení

- 4.1 Rozezná rizika pro zdraví spadající do oblasti porodní asistence a péče o ženu a dítě a provádí nezbytná opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.2 Pracuje ve skupinách, kontroluje pracovní tým a kooperuje s jinými odborníky.
- 4.3 Při výkonu svých činností sleduje jejich efektivitu a náklady.
- 4.4 Hodnotí, kontroluje a vzdělává podřízené zaměstnance.
- 4.5 Ovládá nové informační a komunikační technologie.
- 4.6 Účastní se rozhodovacích procesů v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají péče v porodní asistenci.

Všechny tyto úkoly musí být plněny v souladu s platnými právními normami, etickými principy a profesními standardy, které platí pro porodní asistentky odpovídající za péči v oblasti porodní asistence ve státě, kde svoji profesní činnost vykonávají.

IV. Podmínky odborného 'vzdělávání'

1. Vstupní podmínky

Podmínky k přijetí do studijního programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1 Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vysokou školu¹⁾ a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy¹⁾.
- 1.2 Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy⁵⁾.
- 1.3 Cizinci mohou studovat ve studijním programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia/vzdělání, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy¹⁾.

3. Výstupní podmínky, ukončování studia

Způsob a podmínky kontroly studia a ukončení studia vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy¹⁾.

3.1 Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

3.2 Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce
- ústní zkoušky z předmětů:

Porodní asistence - porodní asistence, porodnictví, neonatologie, gynekologie
Humanitní vědy a teorie porodní asistence

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování péče v porodní asistenci a péče o ženu a novorozence

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Anatomie	30
Fyziologie	30
Odborná latinská terminologie	20
Farmakologie	20
Patologie a patologická fyziologie	30
Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	20
Základy biofyziky	15
Biochemie a hematologie	30
Základy genetiky, prenatální diagnostiky a embryologie	20
Porodnická a klinická propedeutika	30
Zobrazovací metody, radiační ochrana	10
Základy ultrazvukové diagnostiky	15

Veřejné zdravotnictví	20
Výchova ke zdraví	10
Výživa a dietetika	10

Povinné oborové předměty - kategorie A
Znalosti z porodní asistence a klinických oborů

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
První pomoc	10
Akutní a kritické stavy, resuscitace v porodní asistenci	30
Teorie porodní asistence	25
Postupy v porodní asistenci	50
Primární a komunitní péče v porodní asistenci	25
Výchova k reprodukčnímu zdraví	15
Ošetrovatelská péče v pediatrii	20
Péče porodní asistentky v neonatologii	40
Péče o ženu v chirurgických oborech	20
Péče o ženu v interních oborech	20
Péče o ženu v gynekologii	30
Porodnictví	40
Porodní asistence	40
Prevence ve stomatologii	3
Paliativní péče	10
Základy fyzioterapie v porodní asistenci	30

Povinné základní předměty - kategorie A
Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním péče v porodní asistenci

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Základy sociologie	15
Obecná a vývojová psychologie	20
Zdravotnická psychologie	15
Komunikace	20
Základy managementu, kvalita ve zdravotnictví	10
Ekonomika a pojišťovnictví	10
Základy zdravotnického práva a legislativy	15
Informační systémy ve zdravotnictví	15
Etika v porodní asistenci	15
Edukační činnost porodní asistentky	20
Výzkum v porodní asistenci	15

Odborná praxe v porodní asistenci

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Minimální počet výkonů
Primární a komunitní péče	- poradenství fyziologicky těhotným ženám včetně nejméně 100 prenatalních vyšetření, z toho sledování alespoň 3 žen po dobu celého těhotenství, - dohled nejméně u 40 žen s rizikovým těhotenstvím, - komunitní péči, výchovu, edukaci a péči o ženu a její rodinu.

Porodnické oddělení - porodní sál	- osobní vedení nejméně 40 fyziologických porodů, a to ve všech dobách porodních, včetně indikovaného provedení epiziotomie; není-li možné dosáhnout tohoto počtu, může být snížen na nejméně 30 porodů za podmínky dalších 20 asistencí u porodů, - asistenci alespoň u 10 patologických porodů a alespoň jednoho porodu v poloze koncem pánevním; není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací, - alespoň 10 kontrol porodních cest a ošetření porodních cest; šití hráze s drobným poraněním nebo s epiziotomií může být provedeno simulací, je-li to nezbytné, - poporodní ošetření a vyšetření alespoň u 100 rodiček a novorozenců v časném poporodním období.
Porodnické oddělení - rizikové těhotenství	- dohled nejméně u 40 žen s rizikovým těhotenstvím.
Neonatologické oddělení	- dohled a péče o matku a novorozence v průběhu šestinedělí, vyšetření a edukace alespoň u 100 šestinedělek a zdravých novorozenců, včetně laktačního poradenství, - dohled a péče o matku s novorozencem vyžadujícím zvláštní péči včetně nedonošeného a přenošeného novorozence, novorozence s nízkou porodní hmotností a patologického novorozence, - asistence u resuscitace novorozence; není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací.
Gynekologické oddělení	- péče o ženy v oblasti gynekologie, včetně paliativní péče.
Ostatní klinická pracoviště (interní a chirurgická oddělení)	- základní ošetrovatelská péče v interním lékařství a chirurgii.
Odborná praxe probíhá na zdravotnických pracovištích v souladu s předepsanými výkony dle směrnice 2013/55/EU a §6 zákona č. 96/2004 Sb. V průběhu odborné praxe studentka plní sledované výkony v souladu s platnou legislativou EU a vyhláškou č. 39/2005 Sb. Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.	

Povinně volitelné předměty - kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny porodní asistence.

Volitelné předměty - kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny porodní asistence.

Odborná praxe u poskytovatele zdravotních služeb:

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
300 hodin	600 hodin	600 hodin	1500 hodin

Zbývající hodiny odborné praxe u poskytovatele zdravotních služeb (300 hodin) si rozdělí škola podle svého uvážení.

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb je 60 min.

Předměty národního standardu studijního programu porodní asistence jsou v souladu s požadavky vyhlášky [č. 39/2005 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (modulů). Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování péče v porodní asistenci

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola¹ v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu:

ANATOMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický, zaměřuje se na získání základních znalostí ze stavby a struktury těla člověka - stavby a struktury orgánů a systémů člověka. Seznamuje studenty s terminologií anatomických struktur a orgánových systémů lidského těla.

Název studijního předmětu:

FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Svým obsahem navazuje na poznatky získané v anatomii. Cílem předmětu je seznámení se s fyziologií jednotlivých orgánových systémů, zvláštní pozornost je věnována systémům propojených s gynekologií a porodnictvím.

Název studijního předmětu:

ODBORNÁ LATINSKÁ TERMINOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a seznamuje studenty se základy latinské gramatiky a terminologie, klade důraz na získání jasného odborného zdravotnického jazykového projevu. Zvládnutí základní slovní zásoby je důležité pro ostatní preklinické a klinické obory, které vyžadují přesnost slovního vyjádření při popisu anatomické struktury a hodnocení patologického stavu.

Název studijního předmětu:

FARMAKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Obsahuje oblast farmakokinetiky a farmakodynamiky. Cílem předmětu je seznámit studenty se skupinami léčivých přípravků, jejich formami a zásadami podávání, s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a jejich účinky na lidský organismus. Předmět podává informace o interakci léčivých přípravků a lidského organismu, o úkolech při sledování žádoucích a nežádoucích účinků léků na jedince. Zvláštní pozornost je věnována tématům úzce propojeným s gynekologií a porodnictvím.

Název studijního předmětu:

PATOLOGIE A PATOLOGICKÁ FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zprostředkuje studentům obecné poznatky o patologických procesech probíhajících v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových systémech a organismu. Zahrnuje oblast patologické anatomie a patologické fyziologie. Student/ka získá základní znalosti o chorobných stavech a naučí se chápat nemoc ve vztahu k lidskému organismu.

Název studijního předmětu:

MIKROBIOLOGIE, IMUNOLOGIE, EPIDEMIOLOGIE A HYGIENA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s obecnými vlastnostmi mikroorganismů a základními poznatky z bakteriologie, virologie, parazitologie a mykologie. Seznamuje se zásadami bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti, studenti získávají podrobné znalosti o zásadách správného odběru a zaslání infekčního materiálu, seznámí se s nejdůležitějšími laboratorními mikrobiologickými vyšetřovacími metodami. Předmět seznamuje se základními poznatky z oblasti imunologie, imunity organismu a očkování a se základními imunologickými technikami, vyšetřeními a s léčbou. Dále studenty uvádí do problematiky epidemiologie a hygieny.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY BIOFYZIKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Seznamuje se základy biofyziky a jejím využitím v oblasti porodní asistence, medicínských diagnostických a léčebných metod. Studenti získají základní informace o fyzikálních odlišnostech jednotlivých metod a jejich biologických účincích. Seznámí se s jednotlivými druhy těchto metod a přístroji, kterými jsou tato vyšetření prováděna.

Název studijního předmětu:

BIOCHEMIE A HEMATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje se základními poznatky z oblasti klinické biochemie a hematologie. Informuje o biochemické rovnováze vnitřního prostředí organismu a jeho změnách v souvislosti s různými druhy onemocnění a poruch. Cílem je pochopit diagnostický význam biochemických vyšetření a naučit se základní terminologii. Důležitou součástí jsou informace o metodách a technikách odběru biologického materiálu, jeho označování, uchovávání a odesílání ke zpracování. Předmět podává informace o základních a speciálních vyšetřovacích metodách v hematologii a objasňuje základní principy problematiky transfuzí, včetně výroby transfuzních přípravků.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY GENETIKY, PRENÁTÁLNÍ DIAGNOSTIKY A EMBRYOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický, umožňuje studentům získat poznatky o genetických informacích a metodách asistované reprodukce, o prevenci vrozených vad, pochopení základních principů genetiky, principů dědičnosti na úrovni molekul, buněk a organismů,

zvláště s důrazem na lidskou genetiku. Součástí obsahu jsou i základní soubory genetických vad, metody genetického screeningu a hodnocení genetických rizik včetně genetického poradenství. Seznamuje studenty s problematikou spojenou s počátkem vývoje lidského zárodku a problematikou společnou pro embryologii a porodnictví. Po absolvování seminářů bude mít student znalosti probírané tematiky takové, aby byl vytvořen teoretický základ pro navazující prakticky orientované předměty.

Název studijního předmětu:

PORODNICKÁ A KLINICKÁ PROPEDEUTIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět je součástí komplexu odborných profilujících předmětů. Umožňuje získat znalosti o anamnéze, vyšetřovacích a laboratorních metodách s aplikací procesu poskytování péče v porodní asistenci v klinických oborech, zejména v gynekologii, porodnictví a neonatologii. Důraz je kladen na fyzikální vyšetření klientky a novorozence. Zahrnuje získání schopnosti rozlišit a diagnostikovat možná rizika.

Název studijního předmětu:

ZOBRAZOVACÍ METODY, RADIČNÍ OCHRANA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s odbornou činností a náplní oborů radiodiagnostika, radiologie, radioterapie a nukleární medicína včetně mezioborové spolupráce a radiční ochrany. Dále seznamuje postupy v ultrazvukové diagnostice v porodní asistenci.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY ULTRAZVUKOVÉ DIAGNOSTIKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem předmětu je seznámit studenty s využitím ultrazvukové diagnostiky v porodnictví a gynekologii. Seznámit je s rozdílem mezi fyziologickým a patologickým ultrazvukovým obrazem a se základy prenatální diagnostiky v těhotenství. Dalším cílem je naučit studenty základním dovednostem v rámci ultrazvukového vyšetření ženy v těhotenství, za porodu a v poporodním období.

Název studijního předmětu:

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je součástí komplexu předmětů umožňujících studentům působit ve všech sférách péče o zdraví. Obsah předmětu tvoří informace o zdravotním stavu obyvatelstva v ČR a vlivu způsobu života na zdravotní stav různých skupin. Zabývá se i současným stavem životního prostředí v ČR. Poskytuje poznatky o strategii péče o zdraví v celosvětovém, evropském, státním a regionálním měřítku.

Název studijního předmětu:

VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů, které profilují absolventa k práci v primární, sekundární a terciární sféře péče o zdraví. Umožňuje studentům získat profesní znalosti z podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého

životního stylu v jednotlivých obdobích lidského života. Seznamuje s problematikou zneužívání a závislostí, s jejich riziky, prevencí, léčbou a následnou péčí. Dále se věnuje problematice chorob vzniklých v souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy). Studenti získají znalosti pro efektivní edukaci a poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit.

Název studijního předmět:

VÝŽIVA A DIETETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem předmětu je seznámit studenty s problematikou výživy člověka se zvláštním zřetelem na problematiku výživy u ženy v prekoncepčním období, období těhotenství, po porodu a v období laktace, a dále se zaměřením na výživu novorozence a dítěte do 1 roku věku. Předmět se zabývá i výživou léčebnou/klinickou, s kterou se porodní asistentky setkávají v nemocniční péči. Předmět je zaměřen nejen na teoretické znalosti, ale i praktické dovednosti. Absolventi předmětu se budou orientovat v základní problematice výživy všech věkových skupin. Budou schopni kriticky a komplexně zhodnotit daný výživový problém, adekvátním způsobem vyhodnotit situaci a doporučit vhodná řešení.

Povinné oborové předměty - kategorie A
Znalosti z porodní asistence a klinických oborů

Název studijního předmětu:

PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Student/ka si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravotních ohrožujících a poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému).

Název studijního předmětu:

AKUTNÍ A KRITICKÉ STAVY, RESUSCITACE V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického prostředí porodní asistence. Seznamuje s klinickými stavy, které bezprostředně ohrožují život ženy a dítěte. Informuje o specifických život zachraňujících postupech a o individuální péči o klienty na gynekologicko-porodnickém oddělení a oddělení resuscitace a intenzivní péče. Studenti jsou seznámeni s platnými Guidelines pro resuscitaci včetně jejího praktického nácviku u všech věkových skupin.

Název studijního předmětu:

TEORIE PORODNÍ ASISTENCE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Obsah předmětu tvoří východisko pro další studium oboru, předkládá základní pojmy teorie i praxe oboru, filozofii, historický aspekt vývoje porodní asistence v kontextu medicíny. Cílem je seznámit a naučit studenty pracovat s jednotlivými metodami pro posouzení a diagnostiku potřeb klientky ve zdraví i nemoci prostřednictvím vybraných teorií a modelů a aplikovat jev případových studiích s přihlédnutím ke specifickým potřebám klientek a jejich rodin. Po absolvování předmětu student stručně charakterizuje historická východiska porodní asistence v ČR i ve světovém kontextu;

orientuje se v problematice zdraví a nemoci, charakterizuje celosvětovou, evropskou i národní strategii managementu zdraví; vysvětlí pojem primární, sekundární a terciární prevence a péče; charakterizuje pojem koncepce oboru; chápe a definuje obor jako vědní disciplínu; vysvětlí pojem holismus; používá erudované odbornou terminologii; orientuje se v organizačních systémech práce porodních asistentek a v základních pojmech oblasti managementu kvality péče; charakterizuje a umí aplikovat v praxi oboru vybrané modely a teorie; orientuje se v managementu vzdělávání nelékařských v oboru a v oblasti profesních organizací; vysvětlí systém řízení oboru; orientuje se v problematice lidských potřeb ve zdraví a nemoci, s důrazem na potřeby ženy a její rodiny. Dále seznamuje studenty s multikulturní dimenzí péče v porodní asistenci o individuální potřeby ženy, rodiny a komunity, s hlavními úkoly a funkcemi porodní asistence ve společnosti. Specifikuje problematiku péče o osoby se speciálními potřebami, etnické skupiny a menšiny.

Název studijního předmětu:

POSTUPY V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický a je profilujícím předmětem pro porodní asistentku. Napomáhá rozvinout počáteční dovednosti pro praxi porodní asistentky. Důraz je kladen na procvičení těchto dovedností v prostředí laboratoře a následně odborné praxe v porodní asistenci. Cílem předmětu je profesní příprava porodní asistentky pro komplexní péči o ženu v různých věkových obdobích života včetně péče o ženu s duševní chorobou.

Název studijního předmětu:

PRIMÁRNÍ A KOMUNITNÍ PÉČE V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět je součástí komplexu předmětů profilujících studenty k působnosti v primární péči. Přípravuje je pro práci porodní asistentky v ambulantní péči, v komunitě, pro zvládnutí zdravotnické výchovy, pro propagaci zdraví, pro zvládnutí preventivních programů na místní, národní a mezinárodní úrovni. Seznamuje studenty s problematikou domácí péče v porodní asistenci.

Název studijního předmětu:

VÝCHOVA K REPRODUKČNÍMU ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje informace týkající se koncepce zdraví jednotlivce a rodiny. Zdůrazňuje jednu ze základních funkcí porodní asistence ve společnosti - edukační činnost v rámci podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění a případných komplikací. Přípravuje studující na jednu z budoucích kompetencí spočívající v sexuální výchově a plánovaném rodičovství. Seznamuje studenty s obsahem, metodami a postupy v oblasti sexuální výchovy, reprodukčního zdraví a plánovaného rodičovství, které jsou určeny pro různé věkové skupiny klientů. Součástí výuky je i didaktická příprava jednotlivých témat pro budoucí klientky.

Název studijního předmětu:

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE V PEDIATRII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Podává přehled o diagnostice a léčbě nemocí dětského věku, je zaměřen především na ošetrovatelskou péči o kojence. Důraz je kladen na preventivní složku péče, prosazování zdravého způsobu života a na soulad tělesného, duševního a sociálního vývoje dítěte v souvislostech zdraví a nemoci.

Název studijního předmětu:

PÉČE PORODNÍ ASISTENKY V NEONATOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je profilujícím odborným teoreticko-praktickým předmětem. Zahrnuje komplexní poznatky z péče o novorozence, včetně anatomie a fyziologie novorozence. Poskytuje informace o klinickém stavu fyziologického, rizikového i patologického novorozence. Součástí předmětu jsou praktické semináře umožňující získat praktické dovednosti v péči o fyziologického, rizikového i patologického novorozence.

Název studijního předmětu:

PÉČE O ŽENU V CHIRURGICKÝCH OBORECH

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s chirurgickými onemocněními, která vyžadují chirurgickou léčbu ve vztahu k porodní asistenci a komplexní péči o ženu.

Název studijního předmětu:

PÉČE O ŽENU V INTERNÍCH OBORECH

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z klinického ošetřovatelství. Seznamuje s klinickými stavy a interními onemocněními, která vyžadují interní léčbu ve vztahu k porodní asistenci a komplexní péči o ženu. Zabývá se také psychiatrickými, neurologickými a dermatovenerologickými onemocněními u žen.

Název studijního předmětu:

PÉČE O ŽENU V GYNEKOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje s celou šíří poznatků z gynekologie a péče o ženu všech věkových období ve zdraví i nemoci. Cílem předmětu je schopnost aplikovat znalosti z anatomie zevních a vnitřních ženských pohlavních orgánů, znát vývoj ženských pohlavních orgánů a jeho poruchy, znát fyziologii ženy, znát jednotlivá životní období ženy, orientovat se ve vyšetřovacích metodách, umět poskytnout poradenství v rámci rodiny a společnosti, znát poruchy menstruačního cyklu, mít přehledné informace o diagnostice a terapii ženských pohlavních orgánů, prokazovat znalosti v dětské gynekologii.

Název studijního předmětu:

PORODNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je profilujícím odborným teoreticko-praktickým předmětem, který poskytuje studentům komplexní poznatky z péče o ženu ve fertilním období, o těhotnou ženu, rodičku, matku a dítě. Zahrnuje porodnictví jako teoretickou část včetně anatomie a fyziologie těhotenství, porodu dítěte a šestinedělí. Součástí předmětu jsou praktické semináře, které jsou základem komplexu oborových předmětů. Cílem předmětu je profesní příprava porodní asistentky pro poskytování péče v porodní asistenci o ženu ve fertilním období života s důrazem na primární péči, výchovu ke zdraví a prevenci.

Název studijního předmětu:

PORODNÍ ASISTENCE

Anotace předmětu: Předmět je profilujícím odborným teoreticko-praktickým předmětem, který zahrnuje komplexní poznatky z péče o ženu ve všech věkových obdobích se zaměřením na fyziologii těhotenství, porodu a šestinedělí a následně také na rizika a patologie v těchto obdobích.

Název studijního předmětu:

PREVENCE VE STOMATOLOGII

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek a zaměřuje se na specifika onemocnění týkajících se dutiny ústní u všech věkových skupin. Soustřeďuje pozornost především na oblast dentální hygieny a prevence u ženy v těhotenství, na edukaci v preventivní péči.

Název studijního předmětu:

PALIATIVNÍ PÉČE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s novými službami a typy zařízení, která spadají do oblasti následné péče, vede je k pochopení paliativní péče. Rovněž je seznámí s péčí o ženy, které trpí gynekologickým a senologickým onkologickým onemocněním v pokročilém nebo terminálním stadiu, jejímž cílem je zmírnit bolest a další tělesná a duševní strádání, zachovat klientovu důstojnost a poskytnout podporu a pomoc jeho blízkým/pečujícím osobám. Studentka se seznámí s problematikou důstojného umírání a přístupů ke smrti. Rovněž s možností doprovázení pacientek a pozůstalých.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY FYZIOTERAPIE V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický s převahou praktických činností. Předmět v intencích porodní asistence poskytuje dovednosti a vědomosti týkající se rehabilitačních úkonů využitelných v práci porodní asistentky. Cílem je souhrn zdravotnických, sociálních, ekonomických a jiných vědomostí, které směřují ke zlepšení nebo zachování funkční zdatnosti ženy, novorozence i kojence.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním péče v porodní asistenci

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY SOCIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět poskytuje vědomosti ze základů sociologie. Naučí studenta chápat složitost socializace člověka, poukazuje na problémy socializace, na vliv společenského prostředí na utváření osobnosti, na zákonitosti vývoje a na problematiku zdraví a nemocí ze sociologického hlediska. Zahrnuje role a postavení žen ve společnosti.

Název studijního předmětu:

OBECNÁ A VÝVOJOVÁ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se

základní psychologickou terminologií, s psychickými procesy a jejich charakteristikou, s psychologickými teoriemi osobnosti, s poznatky o citovém prožívání, kognitivních procesech a chování člověka. Podává základní informace o ontogenezi vývoje psychiky a vývoji psychosociálních potřeb jedince od narození až do smrti, které směřuje ke kvalitnějšímu pochopení chování žen, k pochopení jejich potřeb i problémů, které těhotenství, mateřství a nemoc přináší jim a jejich rodinám. Řeší problematiku psychologie žen všech věkových skupin.

Název studijního předmětu:

ZDRAVOTNÍ PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek a navazuje na poznatky z obecné a vývojové psychologie. Podrobně se zaměřuje na poznatky, které se vztahují k psychologii zdraví, klinické psychologii, k aplikaci psychologických poznatků ve zdravotnictví a psychologické péči o nemocného. Stresový management postihuje zvládnání agrese, psychické zátěže a stresu u pomáhajících profesí, problematiku psychosociální pomoci, posttraumatickou stresovou reakci a psychologickou první pomoc při katastrofách a neštěstích.

Název studijního předmětu:

KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek a navazuje na poznatky z obecné a vývojové psychologie. Předmět poskytuje získávání vědomostí a dovedností v oblasti komunikace a demonstruje základy profesionální komunikace v profesi porodní asistentky. Cílem předmětu je charakterizovat specifika komunikace a ovládat způsoby efektivní komunikace.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY MANAGEMENTU, KVALITA VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět poskytuje poznatky o principech, organizaci a řízení péče v porodní asistenci o řízení kvality péče v porodní asistenci, o provozu, financování a organizaci-zdravotnické jednotky. Předmět ukazuje, jak dosahovat osobních a kolektivních dobrých výsledků, jakým způsobem řídit sebe i ostatní. Nedílnou součástí předmětu je osvojení administrativních činností ve zdravotnictví, zejména ve vedení dokumentace týkající se oboru porodní asistentka.

Název studijního předmětu:

EKONOMIKA A POJIŠŤOVNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Poskytuje orientaci ve zdravotnicko-ekonomické problematice. Informuje studenty o způsobu úhrady zdravotní péče a o podnikatelské činnosti ve zdravotnictví. Seznámí studenty se současnou legislativní úpravou, s počtem pojišťoven, strukturou pojišťovnictví, přístupy k regulaci pojišťovnictví

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO PRÁVA A LEGISLATIVY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Obsahem předmětu je seznámení se základy systému práva a jednotlivých právních odvětví. Zvláštní důraz je kladen na právní

problematiku vyskytující se při poskytování zdravotní péče a to na všech úrovních. Sociálně právní ochrana matky a dítěte v současných vyhláškách a legislativě, možnosti porodní asistentky při zajištění sociální pomoci a právní podpory. Praktické procvičení a řešení nejčastějších právních problémů, se kterými se může porodní asistentka při své práci setkat: právní ochrana matky, dětí a mladistvých, ochrana osobních dat a informací, informovaný souhlas pacienta, zdravotnická dokumentace. Cílem je znalost nej důležitějších právních pravidel souvisejících s porodem a mateřstvím.

Název studijního předmětu:

INFORMAČNÍ SYSTÉMY VE ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako praktický. Jeho úkolem je studenty naučit uživatelskému i profesnímu přístupu k informatice, výpočetní technice se zvláštním zřetelem k vyhledávání a zpracování dat ve zdravotnictví. Naučí studenty pracovat s aplikačním softwarem (zpracování textu, zpracování dat a prezentace dat), vyhledávat Online informace ze zdravotnictví.

Název studijního předmětu:

ETIKA V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět se zaměřuje na etické otázky vykonávání nelékařské profese ve zdravotnictví. Seznamuje s integrací etických principů do etických kodexů a dotýká se etických dilemat v jednání zdravotnických profesionálů vůči klientům. Poskytuje stručný přehled o vývoji etického myšlení a o hlavních etických koncepcích současnosti. Studenti budou seznámeni se základními poznatky o vztahu filozofie k etice.

Název studijního předmětu:

EDUKAČNÍ ČINNOST PORODNÍ ASISTENTKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je součástí komplexu předmětů z oblasti dovedností v porodní asistenci. Je zaměřen na význam vzdělávání, na jednotlivé vyučovací metody, zásady tvorby a prezentace edukačního procesu v práci porodní asistentky. Soustředí se na specifika edukačního procesu v péči o ženu, dítě a celou rodinu ve všech jejích vývojových etapách. Jeho součástí je výchova k reprodukčnímu zdraví.

Název studijního předmětu:

VÝZKUM V PORODNÍ ASISTENCI

Anotace předmětu: Předmět seznamuje studenty se základy vědecké práce zejména v oboru zdravotnictví a sociálně-společenských věd se zvláštním zřetelem k oboru porodní asistence. Cílem předmětu je, že student po jeho absolvování má přehled a bude schopen vysvětlit či aplikovat rozdíl mezi vědeckým a nevědeckým přístupem; druhy výzkumu, etické otázky výzkumu a zdroje lidského poznání; základní metody vědecké práce - výzkumu kvalitativního a kvantitativního; jak správně číst a orientovat se ve vědecké literatuře, evaluaci odborného textu; výzkumný proces a jeho fáze; podstatu výzkumu ve zdravotnictví se zaměřením na obor porodní asistence - EBMid/EBP; online nástroje pro průzkumy, management - přípravu - import dat, vizualizaci dat, popisnou statistiku. Student následně dokáže provést jednoduchou statistickou analýzu.

ODBORNÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět a probíhá na zdravotnických pracovištích formou blokové výuky a to vždy nejméně 1 týden vcelku. Odborná praxe je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění v péči. Studenti se seznámí se strukturou poskytované péče, s jednotlivými formami péče o ženu a pomoci v ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních službách, zvláště s organizací zdravotních služeb v rámci péče o ženu a novorozence. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují, s potřebou preventivních opatření a metodami zdravotní výchovy - individuální i skupinové a aplikují je do praxe. Naučí se základním dovednostem v porodní asistenci. Pracoviště pro odbornou praxi jsou vybrána na základě stanovených požadavků kladených na výuku. Splňují stanovená kritéria včetně seznamu praktických výkonů. Jejich platnost a dodržování je smluvně zajištěno. Zaměření odborné praxe je na ambulantní péči, péči na porodním sále a v šestinedělí, na péči o těhotné a o ženy s rizikovým těhotenstvím, péči o novorozence na novorozeneckém oddělení, péči o ženu na gynekologickém oddělení včetně operačních sálů. Výuka probíhá pod vedením zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Výkony prováděné na odborné praxi jsou zaznamenávány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit v porodní asistenci - Logbook (dále jen Záznamník výkonů), který připravuje vysoká škola. Doporučená struktura Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit v porodní asistenci je uvedena v příloze č. 2.

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE:

1. ročník: Praxe je orientována na oblast podpory zdraví a prevence vzniku onemocnění - ambulantní zdravotní služby. Studenti se seznámí se strukturou péče v porodní asistenci a službami, s jednotlivými druhy zařízení v rámci ambulantní péče a zvláště s organizací ambulantních služeb při péči o ženu a dítě. Naučí se zhodnotit prostředí (materiální a společenské), ve kterém lidé žijí, rizika pro jejich zdraví, seznámí se s druhy onemocnění, která se v daném prostředí vyskytují s potřebou preventivních opatření a metodami zdravotní výchovy individuální i skupinové. Aplikují získané teoretické poznatky a naučí se základním dovednostem v porodní asistenci.

2. ročník: Praxe je orientována na oblast jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb. Studenti se seznámí se strukturou služeb nemocničních lůžkových zařízení, kde je poskytována gynekologicko-porodnická diagnostika, léčba a péče. Seznámí se s organizací práce a péčí o ženy na pracovištích akutní lůžkové péče standardní a akutní lůžkové péče intenzivní, následné lůžkové péče a dlouhodobé lůžkové péče gynekologie, porodnických zařízeních a porodních sálech, odděleních šestinedělí, novorozeneckých odděleních apod. Naučí se hodnotit individuální zdravotní stav a potřeby žen, novorozenců i klientů z hlediska péče v porodní asistenci. Naučí se poskytovat individuální péči v porodní asistenci.

3. ročník: Praxe je orientována na oblast ambulantních, jednodenních, lůžkových a domácích zdravotních služeb. Studenti si při poskytování individuální ošetrovatelské péče v gynekologii a péče v porodní asistenci prohloubí znalosti a praktické dovednosti ohledně zdraví a potřeb ženy v průběhu těhotenství a porodu v ve zdravotnických zařízeních poskytujících různé druhy zdravotní péče ve formě ambulantní, lůžkové i jednodenní.

Příloha č. 1

Převodní tabulka pro porodní asistentky

Předměty národního vzdělávacího standardu programu Porodní asistence a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§3 odst. 2	

Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika v porodní asistenci
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Postupy v porodní asistenci, Porodnictví, Péče o ženu v gynekologii
Organizace a řízení zdravotních služeb	Základy managementu, kvalita ve zdravotnictví
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence infekce spojené se zdravotnickou péčí (nozokomiální nákazy)	Výchova ke zdraví, Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc; Akutní a kritické stavy, resuscitace v porodní asistenci
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnického práva a legislativy
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Základy managementu, kvalita ve zdravotnictví
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Komunikace
§5 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia, nejméně 4600 hodin	prezenční + kombinované studium - nejméně 4600 hodin
Nejméně 1800 hodin praktického vyučování	prezenční + kombinované studium - nejméně 1800 hodin
§5 odst. 4 písm. a) bod 1	
Odborná latinská terminologie	Odborná latinská terminologie
Anatomie	Anatomie
Fyziologie	Fyziologie
Genetika a prenatální diagnostika	Základy genetiky, prenatální diagnostiky a embryologie
Farmakologie	Farmakologie, seznámení s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující
Patologie a patologická fyziologie	Patologie a patologická fyziologie
Mikrobiologie a epidemiologie	Mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena
Biofyzika	Základy biofyziky
Biochemie	Biochemie a hematologie
Klinická propedeutika	Porodnická a klinická propedeutika
Základy radiační ochrany	Zobrazovací metody, radiační ochrana
Ochrana a podpora veřejného zdraví	Výchova ke zdraví
Zdravotní výchova a základní znalosti zdravotnických prostředků	Výchova ke zdraví
§5 odst. písm. a) bod2	
Porodní asistence	Porodní asistence, Teorie porodní asistence, Postupy v porodní asistenci, Porodnictví
Klinické obory: interní lékařství	Péče o ženu v interních oborech
Klinické obory: chirurgie	Péče o ženu v chirurgických oborech
Klinické obory: zubní lékařství	Prevence ve stomatologii
Klinické obory: gynekologie a porodnictví	Porodnictví, Péče o ženu v gynekologii

Klinické obory: embryologie	Základy genetiky, prenatální diagnostiky a embryologie
Klinické obory: neonatologie	Péče porodní asistentky v neonatologii
Klinické obory: pediatrie	Ošetrovatelská péče v pediatrii
Analgezie, anestezie a resuscitace	První pomoc, Akutní a kritické stavy, resuscitace v porodní asistenci Porodnictví
Základy fyzioterapie	Základy fyzioterapie v porodní asistenci
Základy výživy a dietetiky	Výživa a dietetika
Sexuální výchova a plánování rodičovství	Výchova k reprodukčnímu zdraví
Paliativní péče	Paliativní péče
§5 odst. 4 písm. a) bod 3	
Sociální a související obory	Etika v porodní asistenci, Základy sociologie
Základy filozofie	Teorie porodní asistence
Základy etiky	Etika v porodní asistenci
Sociologie	Základy sociologie
Obecná a sociální psychologie	Obecná a vývojová psychologie, Zdravotnická psychologie
Vývojová psychologie	Obecná a vývojová psychologie
Psychologie zdraví a nemoci	Obecná a vývojová psychologie, Zdravotnická psychologie
Základy pedagogiky a edukace	Edukační činnost porodní asistentky
Sociálně-právní ochrana matky a dítěte	Základy zdravotnického práva a legislativy
Základy ekonomie	Ekonomika a pojišťovnictví
Informatika, statistika a metodologie vědeckého výzkumu a praxe založená na důkazech	Informační systémy ve zdravotnictví, Výzkum v porodní asistenci, Teorie porodní asistence
§5 odst. 4 písm. b)	
Praktické vyučování, které zahrnuje poradenství fyziologicky těhotným ženám včetně nejméně 100 prenatálních vyšetření, z toho sledování alespoň 3 žen po dobu celého těhotenství.	Odborná praxe na gynekologickém oddělení, Pracoviště primární a komunitní péče
Praktické vyučování zajišťující dohled nejméně u 40 žen s rizikovým těhotenstvím.	Odborná praxe na gynekologickém oddělení, Pracoviště primární a komunitní péče
Praktické vyučování poskytující osobní vedení nejméně 40 fyziologických porodů, a to ve všech dobách porodních, včetně indikovaného provedení epiziotomie; není-li možné dosáhnout tohoto počtu, může být snížen na nejméně 30 porodů za podmínky dalších 20 asistencí u porodů.	Odborná praxe na porodnických odděleních
Praktické vyučování zajišťující asistenci alespoň u 10 patologických porodů a alespoň u jednoho porodu v poloze koncem pánevním; není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací.	Odborná praxe na porodnických odděleních

Praktické vyučování zajišťující alespoň 10 kontrol porodních cest a ošetření porodních cest; šití hráže s drobným poraněním nebo s epiziotomií může být provedeno simulací, je-li to nezbytné.	Odborná praxe na porodnických odděleních
Praktické vyučování zajišťující poporodní ošetření a vyšetření alespoň u 100 rodiček a novorozenců v časném poporodním období.	Odborná praxe na porodnických odděleních
Praktické vyučování zajišťující dohled a péči o matku a novorozence v průběhu šestinedělí, vyšetření a edukaci alespoň u 100 šestinedělek a zdravých novorozenců, včetně laktačního poradenství.	Odborná praxe na porodnických odděleních, Odborná praxe na neonatologických odděleních
Praktické vyučování zajišťující dohled a péči o matku s novorozencem vyžadujícím zvláštní péči včetně nedonošeného a přenošeného	Odborná praxe na neonatologických odděleních, Odborná praxe na gynekologických odděleních
Praktické vyučování zahrnuje asistenci u resuscitace novorozence; není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací.	Odborná praxe na porodnických odděleních, Odborná praxe na neonatologických odděleních, První pomoc, Akutní a kritické stavy, resuscitace v porodní asistenci
Praktické vyučování zahrnuje péči o ženy v oblasti gynekologie, včetně paliativní péče.	Odborná praxe na gynekologických odděleních
Praktické vyučování zahrnuje základní ošetrovatelskou péči v interním lékařství a chirurgii.	Odborná praxe na ostatních klinických pracovištích
Praktické vyučování zahrnuje komunitní péči, výchovu, edukaci a péči o ženu a její rodinu.	Odborná praxe v primární a komunitní péči

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku výkonů porodní asistentky - LOGBOOK

MINIMÁLNÍ RÁMEC

Záznam výkonů a jiných odborných aktivit porodní asistentky

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit porodní asistentky je dokladem studenta/ky porodní asistence o absolvovaných výkonech během praktické výuky, které budou součástí kompetencí porodních asistentek. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vysoké školy

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/ky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/ky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/ky
4. Kritéria hodnocení studenta/ky
5. Kompetence mentorek/školitelek
6. Kompetence studentů/studentek
7. Práva a povinnosti studentů/studentek

8. Přehled klinických pracovišť
9. Obecné cíle praktické výuky
10. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá pracoviště
11. Seznam praktických výkonů I. ročník
12. Seznam praktických výkonů II. ročník
13. Seznam praktických výkonů III. ročník
14. Hodnocení studenta/ky
15. Další činnosti v rámci praktické výuky - exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama, akademický pracovník VS nebo mentorka/školitelka a tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vysoké školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.

I. PRENATÁLNÍ PÉČE

1. Poradenství poskytované nastávajícím matkám	Poradenství fyziologicky těhotným ženám včetně nejméně 100 prenatálních vyšetření, z toho sledování alespoň 3 žen po dobu celého těhotenství.
2. Dohled na ženy s rizikovým průběhem těhotenství	Dohled nejméně u 40 žen s rizikovým těhotenstvím.

II. PÉČE BĚHEM PORODU

3. Fyziologický porod	Osobní vedení nejméně 40 fyziologických porodů, a to ve všech dobách porodních, včetně indikovaného provedení epiziotomie; není-li možné dosáhnout tohoto počtu, může být snížen na nejméně 30 porodů za podmínky dalších 20 asistencí u porodů.
4. Asistence u patologického porodu	Asistence alespoň u 10 patologických porodů a alespoň u jednoho porodu v poloze koncem pánevním; není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací.
5. Kontrola a ošetření porodních cest	Alespoň 10 kontrol porodních cest a ošetření porodních cest; šití hráze s drobným poraněním nebo s epiziotomií může být provedeno simulací, je-li to nezbytné.
6. Ošetření novorozence	Poporodní ošetření a vyšetření alespoň u 100 novorozenců v časném poporodním období.
7. Poporodní vyšetření klientky	Poporodní dohled a péče včetně vyšetření. Minimálně stanovený počet u100 pacientek/klientek.

III. PÉČE V ŠESTINEĎLÍ

8. Vyšetření klientky v šestinedělí, edukace, dohled a péče o novorozence	Dohled a péče o matku a novorozence v průběhu šestinedělí, vyšetření a edukaci alespoň u 100 šestinedělek a zdravých novorozenců, včetně laktačního poradenství.
9. Dohled a péče o matku s novorozencem vyžadujícím zvláštní péči včetně nedonošeného, přenošeného novorozence, novorozence s nízkou porodní hmotností a patologického novorozence	Dohled a péče o matku a novorozence vyžadujícího zvláštní péči včetně nedonošeného, přenošeného novorozence, novorozence s nízkou porodní hmotností a patologického novorozence. Minimální počet výkonů není stanoven.
10. Asistence u resuscitace novorozence	Asistence u resuscitace novorozence. Není-li to možné, musí být proveden nácvik simulací.

IV. DALŠÍ OBLASTI PÉČE

11. Péče o ženy v oblasti gynekologie, včetně paliativní péče	Minimální počet výkonů není stanoven.
12. Základní ošetrovatelská péče v interním lékařství a chirurgii.	Minimální počet výkonů není stanoven.
13. Komunitní péče, výchova, edukace a péče o ženu a její rodinu.	Minimální počet výkonů není stanoven.

Pravidla pro vedení Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit v porodní asistenci pro porodní asistentky:

1. Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů sám/sama a mentor/ka, tedy příslušná registrovaná porodní asistentka, tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.
2. Dosažené intervence uvedené v Záznamníku výkonů musí být prokazatelné, např. porovnáním se zápisem z dokumentace klientky a novorozence.
3. Údaje o klientkách a novorozencích jsou do Záznamníku výkonů zaznamenávány v souladu se zákonem o ochraně osobních údajů v platném znění).
4. Odevzdání Záznamníku výkonů (Logbooku) jako dokladu studenta/ky o dosažení stanovených výkonů je jednou z podmínek, kterou musí student/ka splnit před tím, než požádá o vykonání státní závěrečné zkoušky.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit v porodní asistenci

Dle potřeb vysoké školy/univerzity může být rozsah Záznamníku výkonů rozšířen s tím, že musí být zachován jeho minimální rámec. Každá ze čtyř oblastí obsahu zahrnuje předepsaný rozsah dalších základních i speciálních činností (v souladu s platnou legislativou v České republice), které mohou být podle zvážení vzdělávacích institucí podrobněji rozpracovány.

Poznámky:

- 1) Zákon [č. 111/1998 Sb.](#), o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- 2) Vyhláška [č. 39/2005 Sb.](#), kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.

- 3) [§44](#), odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
- 4) [§6](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.
- 5) [§6](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a [§5](#) vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) Vyhláška č. [271/2012 Sb.](#), vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku.
- 7) [§55](#) zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ ZDRAVOTNĚ-SOCIÁLNÍ PRACOVNÍK

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení [§10](#) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon [č. 96/2004 Sb.](#)) a ustanovení [§3](#) a [§9](#) vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání zdravotně - sociální pracovník

v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený studijní program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání zdravotně - sociální pracovník.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám¹⁾ pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách¹⁾, se tímto metodickým doporučením při přípravě studijního programu řídit.

Název studijního programu:

Zdravotně sociální péče, bakalářský studijní program

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 1 000 hodin²⁾. Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení [§3](#) odst. 5 a [§9](#) odst. 3 písm. b) vyhlášky č. 39/2005 Sb.³⁾ pro účely i tohoto kvalifikačního standardu považuje nejenom ta část výuky, která probíhá ve zdravotnickém zařízení poskytovatele lůžkové péče, ve vlastním sociálním prostředí klienta a v zařízení sociálních služeb poskytujících zdravotní péči, správních úřadech v oblasti sociální péče, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízeních určených pro praktické vyučování, pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Forma studia3):

- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná

I. Cíle studia studijního programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování přímé péče orientované na individuální potřeby jednotlivců, rodin, skupin a komunit v souladu se strategií „Zdraví 2020“, která respektuje základní principy Evropské strategie Světové zdravotnické organizace (WHO).

2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotně - sociální péče.

3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání4).

4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia**1. Cíle týkající se přímého vztahu ke//klientovi**

1.1 Absolvent/ka posuzuje životní situaci klientů ve vztahu k onemocnění či následkům onemocnění. Je schopen/schopna rozpoznat zdravotně - sociální potřeby cílových skupin napříč všemi věkovými kategoriemi, reagovat na zjištěné somatické, psychické, sociální, behaviorální, kognitivní i duchovní potřeby klienta. Plánuje kroky vedoucí k uspokojení potřeb a řešení problémů klienta. Rozumí zdravotně - sociálním specifikům a potřebám klientů sociální práce ve zdravotních a sociálních službách.

1.2 Absolvent/ka je schopen/schopna posoudit životní situaci klienta, monitorovat a vyhodnocovat potřeby klienta podle údajů ve zdravotní a sociální dokumentaci, samostatně realizovat sociální šetření.

1.3 Absolvent/ka je schopen/schopna provádět zdravotně - sociální činnost v souladu s cíli oboru sociální práce.

1.4 Absolvent/ka je schopen/schopna analyzovat, zdůvodnit a kriticky reflektovat příslušné přístupy a intervence služeb sociální práce, zdravotnictví a výchovné ve vztahu k lidem se zdravotním postižením.

1.5 Absolvent/ka umí získat anamnestické údaje, na jejich základě pomáhá formulovat cíle klientů a spoluvytváří návrh činností pro zajištění jejich zdravotně - sociální péče. Koordinuje poskytování integrované péče, zprostředkovává spolupráci, komunikaci mezi klientem a odborníky klinických a jiných oborů.

1.6 Absolvent/ka umí vést jednání s klienty, spolupracovníky, institucemi. Řídí rozhovor a diskuse. Uplatňuje pravidla osobní, telefonické i korespondenční komunikace.

1.7 Absolvent/ka navrhuje a kriticky hodnotí plán zdravotních a psychosociálních intervencí, aplikuje jednotlivé činnosti zdravotně - sociálního pracovníka. Metodicky vede a řídí pracovníky dlouhodobé péče při plánování služby pro klienty s ohledem na ohrožení, rizika a znevýhodnění v sociální oblasti.

- 1.8 Absolvent/ka umí sestavit plán preventivních opatření a aktivně do něj zapojit klienta.
- 1.9 Absolvent/ka je schopen/schopna připravit edukační plán a zajistit edukaci cílových skupin klientů ve zdravém životním stylu.
- 1.10 Absolvent/ka umí identifikovat potřeby klientů vybraných cílových skupin, na základě vyhodnocení potřeb umí naplánovat postup vhodné formy pomoci, zajistit zprostředkování další odborné pomoci.
- 1.11 Absolvent/ka umí realizovat základní sociální poradenství. Poskytuje konzultace a informace klientům, a jejich rodinným příslušníkům a jiným odborníkům.
- 1.12 Absolvent/ka umí v případě úmrtí klienta poskytnout odborné poradenství v sociální oblasti, u osamělých zemřelých zajistit sociální záležitosti spojené s úmrtím.

2. Cíle týkající se rozvoje profese zdravotně - sociálního pracovníka

- 2.1 Absolvent/ka umí formulovat a zdůvodnit význam sociální práce ve zdravotních a sociálních službách a její postavení mezi klinickými obory v medicíně. Dovede obhájit pozici zdravotně - sociálního pracovníka v mezioborovém prostředí zdravotnických služeb.
- 2.3 Absolvent/ka je kompetentní k výkonu sociální práce ve zdravotnických zařízeních, sociálních službách i státní správě a samosprávě.
- 2.4 Absolvent/ka je schopen/schopna se v oblasti zdravotně - sociální péče podílet na výzkumné činnosti, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.
- 2.5 Absolvent/ka je znalá/znalý etiky svého povolání, je schopen/schopna reflektovat etická dilemata spojená s jejím výkonem a řešit je. Využívá supervize.
- 2.6 Absolvent/ka umí reflektovat osobnostní předpoklady a limity výkonu sociální práce ve zdravotních a sociálních službách v souladu s nabytými teoretickými poznatky z předmětů teoretického základu.

3. Cíle týkající se profesní činnosti v systému zdravotně - sociální péče, péče a služeb

- 3.1 Absolvent/ka zná a umí při práci s klientem cíleně užít teorie, metody a techniky sociální práce s jednotlivcem, rodinou, skupinou a komunitou.
- 3.2 Absolvent/ka zná aspekty sociální a zdravotní politiky v ČR. Rozumí aktuální situaci sociální práce ve zdravotních a sociálních službách v ČR a zahraničí. Vysvětluje a zdůvodňuje postavení sociální práce v klinických oborech.
- 3.3 Absolvent/ka má znalosti v oboru ošetrovatelství, péče o děti, seniory a osoby se zdravotním postižením a duševním onemocněním. Má znalosti v organizaci a řízení zdravotnictví, z oboru terapie, rehabilitace, balneologie.
- 3.4 Absolvent/ka vymezí aspekty sociální a zdravotní politiky v ČR. Orientuje se v nástrojích sociální politiky, jejich základních principech, funkcích, cílech, aktérech. Zná systémy sociálního zabezpečení. Objasní a popíše systém státní sociální podpory, sociálního pojištění, sociální pomoci a politiky zaměstnanosti.

- 3.5 Absolvent/ka disponuje znalostmi z oblasti veřejného a soukromého práva a vybraných legislativních pramenů. Orientuje se v právním řádu ČR, který upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy a samosprávy v oblasti organizace zdravotních a sociálních služeb.
- 3.6 Absolvent/ka se důkladně orientuje a rozumí i náročným odborným textům, které se dané pracovní oblasti přímo nedotýkají, rozlišuje styl písemného projevu.
- 3.7 Absolvent/ka plynule a spontánně reaguje, využívá jazykové prostředky pružně a efektivně, přesně formuluje své názory a vyjadřuje se i ke složitějším tématům.
- 3.8 Absolvent/ka se umí samostatně a odpovědně rozhodovat.
- 3.9 Absolvent/ka umí srozumitelně a přesvědčivě sdělovat odborníkům i širší veřejnosti vlastní odborné názory.
- 3.10 Absolvent/ka plánuje, podporuje a řídí s využitím teoretických poznatků oboru získávání dalších odborných znalostí, dovedností a způsobilostí ostatních členů týmu.
- 3.11 Absolvent/ka se orientuje se v obecné, sociální a vývojové psychologii, psychologii osobnosti, v problematice psychologických směrů a technik, zná zásady krizové intervence.

III. Profil absolventa studijního a vzdělávacího programu

Profesní kompetence zdravotně - sociálních pracovníků jsou rozděleny podle základních funkcí, které zdravotně - sociální pracovník plní a vycházejí z platných právních předpisů (ČR5).

Profese zdravotně - sociálního pracovníka zahrnuje čtyři základní oblasti kompetencí(6):

1. Autonomní kompetence zdravotně -sociálního pracovníka

- 1.1 Uspokojování potřeb vzniklých v souvislosti se zdravotně - sociální situací klienta.
Zdravotně - sociální pracovník vykonává činnosti bez odborného dohledu a bez indikace může v rozsahu své odborné způsobilosti v souladu s právními předpisy a standardy:
- 1.1.1. Provádí sociální prevenci orientovanou směrem k jednotlivcům, rodinám a komunitám, včetně depistážní činnosti, zaměřuje se na cílené a včasné vyhledávání jedinců, kteří se v důsledku své nemoci nebo nemoci blízkých osob mohou ocitnout nebo se již ocitli v nepříznivé sociální situaci. Zná klasifikace potřeb. Umí specifikovat a rozčlenit potřeby klientů, seniorů, dětí, osob s duševním onemocněním, osob s postižením, klientů dlouhodobé péče.
- 1.1.2. Provádí sociální šetření u klientů, posuzuje životní a sociální situace klienta ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům, podle potřeby objektivizuje rozbor sociální situace návštěvní službou v rodinách, na základě spolupráce s orgány veřejné správy, popřípadě dalšími subjekty, o zjištěných skutečnostech zpracovává zprávu o posouzení životní situace klienta.
- 1.1.3. Sestavuje plán psychosociální intervence do životní situace klienta, včetně rozsahu, druhu a potřeby sociálních opatření, ve spolupráci s dalšími zdravotnickými pracovníky tato opatření realizuje.

- 1.1.4. Zabezpečuje sociálně-právní poradenství ve vztahu k onemocnění nebo k jeho následkům. Má znalosti o procesu poradenství, utváření profesionálního vztahu s klientem v organizacích zdravotních a sociálních služeb, ve státní správě aj. a zastupování osob se zdravotním a sociálním znevýhodněním a dalších zranitelných skupin osob.
- 1.1.5. Spolupracuje na integraci klientů, kteří takovou pomoc potřebují v důsledku chybějících fyzických, psychických nebo sociálních schopností, narušených sociálních vztahů nebo jiných překážek do společenského prostředí. Motivuje k aktivní spolupráci klienty a jejich sociální prostředí.
- 1.1.6. Vykonává činnosti při přípravě a organizaci rekondičních pobyt (balneologická péče).
- 1.1.7. Vykonává činnosti při přípravě propuštění klientů, včetně zajištění následné péče a služeb. Orientuje se v síti návazných zdravotních a sociálních služeb. Umí vyhledávat další služby v registru poskytovatelů sociálních služeb na území ČR.
- 1.1.8. Provádí odborné poradenství v sociální oblasti v případě úmrtí klientů; u osamělých zemřelých klientů vyřizuje sociální záležitosti spojené s úmrtím. Absolvent/ka zná své osobní limity a profesní kompetence a pečuje o svoji duševní hygienu.
- 1.1.9. Zajišťuje edukaci klientů a informovanost dalších profesionálů ve zdravotnictví o nabídce služeb sociální práce a oboru sociální práce, podporuje multidisciplinární spolupráci při plánování řešení sociální situace klientů.

2. Kooperativní kompetence zdravotně - sociálního pracovníka

- 2.1 Spolupracuje s ostatními profesionály při koordinaci a plnění odborných úkolů v multidisciplinárním týmu, zachovává a posiluje vzájemný partnerský vztah a podílí se na všech společných opatřeních. Umí odvodit spektrum profesionálů pečujících profesí ve vztahu k multidisciplinární spolupráci na řešení zdravotně - sociálních situací klientů. Interpretuje úlohu jednotlivých členů týmu.
- 2.2 V rámci multidisciplinárního týmu ovládá efektivní předávání informací mezi jednotlivými členy.

3. Kompetence zdravotně - sociálního pracovníka ve výzkumu a vývoji

- 3.1 Kriticky reviduje svou každodenní praxi a při realizaci svých činností využívá výsledky výzkumu a výkon své praxe opírá o evaluaci.
- 3.2 Podílí se na výzkumné práci v oblasti zdravotně - sociální péče a prezentuje její výsledky, přičemž využívá všech dostupných informačních zdrojů.
- 3.3 Podílí se systematicky a nepřetržitě na programech zajišťování kvality péče.
- 3.4 Usiluje o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence zdravotně - sociálního pracovníka v oblasti managementu

- 4.1 Metodicky vede a řídí příslušné pracovníky při plánování služby pro klienty s ohledem na ohrožení, rizika a znevýhodnění v sociální oblasti.

4.2 Metodicky usměrňuje a koordinuje zdravotně - sociální péči ve vymezené územní působnosti.

Všechny tyto kompetence musí být plněny v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy a profesními standardy, které platí v ČR.

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky k přijetí do studijního nebo vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1 Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vysokou školu¹) a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy¹).
- 1.2 Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy⁷).
- 1.3 Cizinci mohou studovat ve studijním programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy¹).

3. Výstupní podmínky, ukončování studia⁸)

Způsob a podmínky kontroly studia a ukončení studia vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy¹),

3.1 Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

3.2 Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce
- zkoušky z odborných předmětů:
základy klinických oborů
sociální práce a sociální politika
humanitní vědy

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování zdravotně - sociální péče

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Filozofie	5
Etika	10
Psychologie	40
Komunikace	20
Sociologie	10
Pedagogika a speciální pedagogika	20
Sociální politika	40
Právo	40

Povinné oborové předměty - kategorie A

Znalosti ze sociální péče

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Metody a techniky sociálního výzkumu	30
Teorie a metody sociální práce	50
Sociální služby	10
Rizikové skupiny a menšiny	30
Sociální aspekty zdraví a nemoci ve vztahu ke klinickým oborům	10

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním zdravotní péče

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Základy anatomie, fyziologie a patologie	20
Základy lékařských klinických oborů (vnitřní lékařství)	15
Základy lékařských klinických oborů (chirurgie)	15
Základy lékařských klinických oborů (psychiatrie)	20
Základy lékařských klinických oborů (pediatrie)	20
Základy lékařských klinických oborů (geriatrie)	20
Základy ošetřovatelství	20
Sociální patologie	20
Komunitní sociální práce	20
Základy léčebně rehabilitační péče	5
Organizace, řízení zdravotních a sociálních služeb, řízení kvality poskytované péče	15
Základy ochrany a podpory veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	10
Základy informatiky	15
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	15

Odborná praxe

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Doporučený minimální počet hodin
Zařízení sociálních služeb	200
Zdravotnická zařízení poskytovatelů lůžkové péče	200

Státní správa a samospráva

200

Povinně volitelné předměty - kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný obor.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro zdravotně - sociální disciplíny.

Volitelné předměty - kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro problematiku zdravotně - sociální péče.

Odborná praxe:**(doporučené počty hodin v jednotlivých ročnících)**

1. ročník	2. ročník	3. ročník	Celkem
200	400	200	800 hodin

Délka jedné hodiny odborné praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních a sociálních služeb je 60 min.

Předměty národního standardu oboru zdravotně - sociální pracovník jsou v souladu s požadavky vyhlášky [č. 39/2005 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (modulů). Jeden předmět může být součástí více modulů.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování sociální péče

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního plánu. Cíle, obsahové zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola¹ v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu:

FILOZOFIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Filozofie uvádí do filozofického myšlení způsobem umožňujícím hlubší proniknutí do povahy vztahu člověka a světa, vztahu člověka k člověku, tedy i do hlubší povahy sociální práce, jejího společenského rozměru a zaměření na člověka. Prostřednictvím vybraných témat seznamuje studenty s filozofickými problémy, které mají význam pro teorii i praxi sociální práce a umožní jim získat kritický náhled na zavedené koncepce. Předmět rovněž ukazuje studentům smysl filozofického tázání obecně a přivádí je k hlubšímu promýšlení cílů sociální práce ve vztahu k vlastnímu životnímu postoji.

Název studijního předmětu:

ETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět Etika uvádí do obecné etiky jako do jedné z filozofických disciplín a výrazně ji doplňuje o profesní rozměr a o aplikace na konkrétní etické problémy typické pro sociální práci. Předmět nabízí studentům možnost reflektovat vlastní hodnoty a postoje ve srovnání s hodnotami profesního rámce sociální práce a informované přistupovat k řešení etických problémů a dilemat z oblasti praxe sociální práce. Tím předmět přispívá k mravní kompetenci v osobním a profesním životě.

Název studijního předmětu:

PSYCHOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Klade důraz na aplikaci poznatků, zejména ve smyslu hledání souvislostí konkrétních poznatků s výkonem sociální práce. Psychologie má studentům mj. zprostředkovat pochopení podstaty prožívání a chování člověka z hlediska hlavních teorií osobnosti a psychologických směrů. Zdůrazňovány jsou, s ohledem na oborovou orientaci, zejména zdravotně-sociální faktory ovlivňující lidskou psychiku, což následně umožňuje chápat podstatu sociální interakce a účinně do ní vstupovat. Seznamuje zároveň s vývojem lidské psychiky v jednotlivých obdobích životního cyklu a napomáhá tak porozumět ontogenezi lidské psychiky. Poskytuje možnost seznámit se s kognitivní výbavou lidské psychiky, spolu s ní se zákonitostmi učení, analyzuje lidskou emocionalitu i základní motivační faktory rozvoje osobnosti, poukazuje na typologii osobnosti, to vše s ohledem na formování zdravé osobnosti i osobnosti vykazující menší či větší odchylku od normy. Psychologie dává zároveň možnost uvědomit si vliv duševní poruchy na jednotlivé složky osobnosti a celkové chování a jednání člověka.

Název studijního předmětu

KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, vytváří základ profesionálních dovedností zdravotně - sociálního pracovníka při navazování kontaktu a získávání důvěry klienta a pro další účinnou a kvalitní péči o jeho individuální potřeby. Studenti se naučí zásadám a dovednostem adekvátní komunikace nejen s jednotlivcem. Naučí se lépe komunikovat i se spolupracovníky popř. s rodinnými příslušníky a dalšími osobami. Jádrem předmětu je trénování různých komunikačních situací s cílem vést studenty k jejich rozboru, porozumění a nácvičce možných řešení situace.

Název studijního předmětu:

SOCIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický, seznamuje studenty s hlavními sociologickými teoriemi, kategoriemi, pojmy a procesy tak, aby získali nástroje k pochopení základních i specifických společenských procesů a jevů. Přiblížit studentům/studentkám sociologickou literaturu a zprostředkovat nejnovější sociologické poznatky, které jsou dobrým nástrojem pro porozumění moderní vysoce ambivalentní společnosti a porozumět lépe sobě i jiným. Vysvětlit souvislosti mezi sociologií a oborem sociální práce a naučit je využívat sociologické poznatky pro svou práci.

Název studijního předmětu:

PEDAGOGIKA A SPECIÁLNÍ PEDAGOGIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek, který navazuje na předmět psychologie. Je zaměřen na získání základních znalostí pedagogiky jako vědy, která zkoumá podstatu, strukturu a zákonitosti výchovy a vzdělávání jako záměrné, cílevědomé a soustavné činnosti formující osobnost člověka v nejrůznějších etapách a sférách života společnosti. Studenti se seznámí se základy didaktiky a jejího využití. Předmětem je zkoumání podstaty a zákonitostí výchovy, socializace, edukace a ucelené rehabilitace jedinců se speciálními potřebami. Student/ka získá znalosti ke zmírnění nebo odstranění poruch sociálních vztahů ovlivněním vad, které jsou jejich příčinami, a současně získá dovednosti pro práci s dětmi se speciálními potřebami.

Název studijního předmětu:

SOCIÁLNÍ POLITIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Sociální politika vymezuje akční pole sociální práce a podmínky, za kterých může (případně i musí) ve společnosti operovat. Předmět klade důraz na sociální realitu, která je sociální politikou ovlivňovaná, a na funkce, které sociální politika má. Ukazuje sociální politiku jako vědu i jako obor praktické činnosti a vede k uvědomění, jak sociální politika ovlivňuje zdravotně- sociální pracovníky v jejich práci a klienty v jejich každodenním životě.

Název studijního předmětu:

PRÁVO

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět obsahuje vybrané kapitoly z veřejného a soukromého práva a práva EU. Oblast veřejného práva je zaměřena zejména na právo ústavní, správní a trestní. Výklad z oblasti soukromého práva je zaměřen na právo občanské, rodinné a pracovní. Kapitoly z práva EU seznamují se základními zásadami právního systému EU. Zvláštní místo zaujímá problematika práva sociálního zabezpečení. Umožňuje studentovi načerpat poznatky nejen k základní orientaci v právním systému a nejdůležitějších právních předpisech, včetně práva EU, ale zároveň formovat jeho schopnost tyto poznatky uplatnit při výkonu sociální práce i v občanském životě. Spolu s tím má předmět právo seznámit studenty s legislativním a institucionálním kontextem výkonu sociální práce.

Povinné oborové předměty - kategorie A

Znalosti ze sociální péče

Název studijního předmětu:

METODY A TECHNIKY SOCIÁLNÍHO VÝZKUMU

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předmět seznamuje studenty s možnostmi zachycení sociální reality, způsoby získávání, zpracování a interpretace informací potřebných pro výkon práce zdravotně -sociálního pracovníka. Vzhledem k charakteristice předmětu by výuka měla být rozdělena na teoretickou (přednáškovou) část a praktickou část, ve které se studenti v rámci cvičení seznámí s realizací vybrané výzkumné procedury. Cílem předmětu je seznámit studující s výzkumnými metodami a technikami, které lze využít v rámci sociálního a sociologického výzkumu. Studující zná rozdíl mezi kvalitativním a kvantitativním typem výzkumu, orientuje se v jednotlivých výzkumných metodách a umí využívat poznatky při tvorbě a realizaci výzkumných projektů.

Název studijního předmětu:

TEORIE A METODY SOCIÁLNÍ PRÁCE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět nahlíží sociální práci jako profesi účinně podporující interakce mezi lidmi a jejich sociálním prostředím (na mikro, mezo i makro úrovni) s důrazem na zapojování lidí a sociálního prostředí do řešení problémů a zlepšování životní pohody/ životního zvládnání. Studenti jsou v rámci předmětu seznamováni s ambivalentním posláním sociální práce - tedy s její pomáhající i kontrolní rolí, které se studující učí reflektovat. Vyučované teorie a metody sociální práce se musí vztahovat k profesionálnímu výkonu pomoci i kontroly. Mezi důležitá témata, s nimiž jsou studující v TMSP seznamováni, patří mimo jiné postupná sociální změna a rozvoj, sociální soudržnost a zmocňování. Součástí výuky je rozvoj odpovědnosti studujících za udržení hranic v rámci vztahů s klienty či s jinými subjekty, za vlastní profesní rozvoj a za péči o sebe sama v profesní roli. Cílem předmětu je poskytnout studujícím základní přehled o vývoji sociální práce a její legitimitě, předávat hodnoty sociální práce a terminologii sociální práce. Předmět je zaměřen na to, aby se studující orientovali v hlavních myšlenkových proudech ovlivňujících rozvoj sociální práce a znali teoretické modely relevantní pro sociální práci. Studující se orientují v jednotlivých metodách sociální práce a jejich využití v praxi.

Název studijního předmětu:

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Seznamuje studenty s problematikou v intencích platné legislativy, zejména zákona o sociálních službách a souvisejících právních předpisů. Přibližuje studentům vývoj sociálních služeb a podává přehled o systému sociálních služeb v České republice pro různé cílové skupiny. Studující se seznámí se základními typy sociálních služeb, strukturou poskytovatelů, způsobem financování jakož i kompetencemi odborných pracovníků těchto zařízení. Součástí obsahu předmětu je problematika standardů kvality sociálních služeb.

Název studijního předmětu:

RIZIKOVÉ SKUPINY A MENŠINY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět rozšiřuje základní koncepty sociální práce o znalosti a dovednosti pro lepší pochopení a orientaci v sociálních problémech vyplývajících z postavení menšin a vzájemných vztahů s majoritou v současné etnicky a kulturně rozmanité společnosti. Tím pomáhá studentům hledat a aplikovat vhodné způsoby sociální intervence přinášející pozitivní interkulturní vývoj. Cílem je seznámit studující s problematikou menšin a migrantů a relevantními koncepty vztahujícími se k tématu. Pozornost je věnována například soužití majorit s minoritami, problematice sociálního vyloučení, práci s pojmy předsudků, diskriminace, rasismus, etnocentrismus apod. Studující má základní přehled o národnostních menšinách a etnických skupinách žijících v České republice a zná některé přístupy a metody sociální práce s příslušníky menšin. Studující se rovněž seznámí se specifiky sociální práce s rizikovými skupinami, např. osoby ohrožené sociálním vyloučením z důvodu věku, vzdělání, zdravotního stavu.

Název studijního předmětu:

SOCIÁLNÍ ASPEKTY ZDRAVÍ A NEMOCI VE VZTAHU KE KLINICKÝM OBORŮM

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Cílem je seznámit studující se

sociálními aspekty zdraví a nemoci. Studenti získají poznatky o základních rizikových i protektivních faktorech, které jsou významné z hlediska podpory a udržení zdraví, budou seznámeni s psychologickými aspekty přístupu k bolesti a psychosomatickým onemocněním. Dále postavením nemocného v rodině, společnosti a ve zdravotnických zařízeních a zařízeních sociálních služeb. Student/ka zná oblasti podpory a udržení zdraví při dodržování zdravého životního stylu v jednotlivých obdobích života. Student/ka má znalosti o zdraví, upevňování zdraví, o zdravém způsobu života, o strategii péče o zdraví v celosvětovém, státním a regionálním měřítku, s metodami výchovy ke zdraví a předcházení onemocnění. Student/ka má dovednosti v oblasti efektivní edukace v oblasti podpory zdraví a prevence nemoci. Jsou schopni poskytování informací při zjištěných rizicích a při přímém ohrožení zdraví jednotlivců, rodin a komunit.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z dalších oborů souvisejících s poskytováním zdravotní péče

Název studijního předmětu:

ANATOMIE, FYZIOLOGIE A PATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Seznamuje studenty se stavbou a funkcí lidského organismu. U studentů se vytváří a rozvíjí představa o stavbě, funkci a vývoji lidského těla. Studenti si osvojí latinskou terminologii a topografickou orientaci na lidském těle, seznámí studenty s příčinami vzniku nemocí, jejich morfologickými či metabolickými projevy a možnostmi terapie. V patologii studenti pochopí psychosociální vazby u nemocí a nalezení účinných preventivních opatření (kromě základních a obecných principů vzniku a průběhu nemocí, bude probírána i problematika onkologická a problematika tzv. civilizačních chorob, spojených s životním stylem a návyky).

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉKAŘSKÝCH KLINICKÝCH OBORŮ (VNITŘNÍ LÉKAŘSTVÍ)

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty

se základními medicínskými diagnózami, a to zejména z oblastí onemocnění kardiovaskulárních, respiračních, gastrointestinálních, nefrourologických, hematologických a hematoonkologických, endokrinologických, pohybově-opěrného systému a metabolických. Předmět seznámí studenty s možnostmi intervencí, jejich významem a užitím v diagnosticko-terapeutickém procesu, studenti získané informace uplatní i v jiných odborných klinických předmětech. Studenti se v rámci tohoto předmětu rovněž seznámí se zavedením standardizovaných postupů paliativní péče do každodenní klinické praxe v oboru vnitřní lékařství.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉKAŘSKÝCH KLINICKÝCH OBORŮ (CHIRURGIE)

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty se základními znalostmi z obecné a speciální chirurgie, včetně informací o zvláštnostech ošetrovatelské péče v chirurgii. Je kladen důraz na příznaky, diagnostiku, léčbu a ošetřování nemocných v chirurgii. Studentům poskytuje přehled o chirurgickém řešení jednotlivých systémových onemocnění. Studenti se v rámci tohoto předmětu rovněž seznámí se zavedením standardizovaných postupů paliativní péče do každodenní klinické praxe v oboru chirurgie.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉKAŘSKÝCH KLINICKÝCH OBORŮ (PSYCHIATRIE)

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty se znalostmi o postojích k duševním nemocem v historických etapách, o organizaci a péči o duševně nemocné. U vybraných duševních onemocnění jsou probrány typické projevy a terapeutický přístup. Seznamuje studenty s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a jejich účinky na lidský organismus. Předmět neopomíná rovněž preventivní složku a právní a sociální problematiku spojenou s duševními chorobami. Studenti se v rámci tohoto předmětu rovněž seznámí se zavedením standardizovaných postupů paliativní péče do každodenní klinické praxe v oboru psychiatrie.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉKAŘSKÝCH KLINICKÝCH OBORŮ (PEDIATRIE)

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět poskytuje studentům základní informace o oboru pediatrie, nemocech u dětí, seznamuje je s léčebnou péčí ve zdravotnických zařízeních i v domácím prostředí. Obsahuje informace o vývoji, fyziologii dědičných vadách. Rozšiřuje vědomosti o poznatky sociální pediatrie, problematiku dítěte, rodiny a společnosti včetně patologie. Předmět nabízí dostatečné znalosti vedoucí ke schopnosti vidět dítě v celém komplexu jeho prostředí. Studenti se v rámci tohoto předmětu rovněž seznámí se zavedením standardizovaných postupů paliativní péče do každodenní klinické praxe v oboru pediatrie.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉKAŘSKÝCH KLINICKÝCH OBORŮ (GERIATRIE)

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty se specifiky péče o seniory. Student získá orientaci v základních otázkách geriatrie a gerontologie, seznámí se s problematikou komunikace se starými lidmi a s motivačními prvky při práci se seniory. Studenti se ve výuce seznámí se specifiky nemocí ve stáří, s problematikou polymorbidity a polypragmatie, především pak s nejčastějšími chorobami provázejícími stáří a s principy komplexního hodnocení používaného v geriatrii. Studenti se v rámci tohoto předmětu rovněž seznámí se zavedením standardizovaných postupů paliativní péče do každodenní klinické praxe v oboru geriatrie.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY OŠETŘOVATELSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Předmět seznamuje studenty s oborem ošetřovatelství se zaměřením na teoretickou základnu oboru včetně jeho řízení. Poskytuje informace o jednotlivých oborech/oblastech a specifikách ošetřovatelské péče s důrazem na sociální aspekty.

Název studijního předmětu:

SOCIÁLNÍ PATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět se zaměřuje na sociální jevy, chování a jednání narušující a ohrožující sociální fungování jednotlivců, rodin, skupin a celé společnosti, které jsou tak předmětem zájmu sociální práce a sociální politiky. Obecná část

předmětu je zaměřena na základní pojmy a souvislosti a teorie sociálních deviací, zvláštní část na jednotlivé sociální deviace a sociálně patologické jevy. Cílem předmětu je seznámit studující s problematikou sociálně patologických jevů ve společnosti. Studující zná základní terminologii vědního oboru, bio-psycho-sociologické teorie vzniku sociálních deviací a jejich vzájemné interakce. Orientuje se v problematice konkrétních sociálně patologických jevů, tj. v oblasti chování a jednání narušujících a ohrožujících sociální fungování jednotlivců, skupin a společnosti.

Název studijního předmětu:

KOMUNITNÍ SOCIÁLNÍ PRÁCE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty s problematikou a jednotlivými prvky komunitní péče. Studenti se seznámí s nejběžnějšími formami komunitní péče, se zařízeními zdravotnického i sociálního typu a s procesem komunitního plánování. Studenti znají základní terminologii, strukturu a fungování komunity, disponují vědomostmi o komunitní sociální práci a zdrojích komunity, jsou obeznámeni s rolí a činnostmi zdravotně - sociálního pracovníka v komunitě.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY LÉČEBNĚ REHABILITAČNÍ PÉČE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty s východisky konceptu léčebné rehabilitační péče, lázeňské léčebně rehabilitační péče a dlouhodobé lůžkové péče v kontextu kvality života osob se změnou zdravotní kondice, s cílovými skupinami komplexní/koordinované rehabilitace. Předmět nabízí teoretický úvod do oblasti balneologie a balneoterapie.

Název studijního předmětu:

ORGANIZACE, ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍCH A SOCIÁLNÍCH SLUŽEB, ŘÍZENÍ KVALITY POSKYTOVANÉ PÉČE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Je zaměřen na organizaci práce ve zdravotnickém zařízení a v sociálních službách, včetně poznávání a osvojení odborných manažerských znalostí (řízení a vedení). V předmětu se studentům dostane základních poznatků z organizace řízení, strategie a financování zdravotnických zařízení a sociálních služeb. Cílem předmětu je připravit absolventy orientované ve struktuře a organizaci zdravotnických služeb, schopné reagovat na potřeby zdravotnické organizace a zařízení sociálních služeb. Zvláštní pozornost je věnována řízení kvality poskytované péče.

Název studijního předmětu:

PODPORA A OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ, VČETNĚ PREVENCE NOZOKOMIÁLNÍCH NÁKAZ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický celek. Předmět seznamuje studenty se stěžejními informacemi o hygieně a epidemiologii při zabezpečování veřejného zdraví, o předcházení vzniku, šíření a omezení výskytu infekčních onemocnění, o hromadně se vyskytujících onemocněních, nemocech podmíněných prací a jiných významných poruchách zdraví. Cílem je rovněž seznámit studenty s obecnou epidemiologií a metodami epidemiologické práce, včetně prevence nemocí souvisejících s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy) a zásadách bezpečnosti práce na rizikovém pracovišti.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY INFORMATIKY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Předmět sjednocuje, opakuje a rozvíjí znalostí studujících o počítačích, počítačovém software a informačních systémech se zaměřením na potřeby zdravotně-sociálních služeb a sociálních služeb. Studující si osvojí znalosti a praktické dovednosti práce s informačními technologiemi. Po absolvování bude studující v základním rozsahu ovládat operační systém Windows, kancelářský software MS Office (Word, Excel, PowerPoint), bude umět základní práci ve zdravotnickém informačním systému.

Název studijního předmětu:

PRVNÍ POMOC A ZAJIŠŤOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE PŘI MIMOŘÁDNÝCH UDÁLOSTECH A KRIZOVÝCH SITUACÍCH

Anotace: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický celek. Cílem je teoreticky i prakticky připravit studenty k poskytnutí kvalitní a efektivní první pomoci u stavů se selháváním nebo selháním základních životních funkcí, a to i bez standardního materiálního vybavení. Studenti budou schopni zvládnout možné reálné modelové situace.

ODBORNÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vysoké škole¹⁾ formou blokové výuky.

Odborná praxe je nedílnou součástí studia, zprostředkovává studujícím zkušenost s výkonem zdravotně -sociální péče a umožňuje jim získávat profesní identitu.

Cílem odborné praxe je rozvíjet profesionální kompetence studujících, jejich schopnosti reflexe, sebereflexe a kritického myšlení, podněcovat k dalšímu vzdělávání, a to prostřednictvím cílů učení a aktivit v rámci odborné praxe. Během odborné praxe studující získávají praktické dovednosti a mají možnost konfrontovat teoretické znalosti o zdravotně-sociální práci s jejich praktickou realizací.

Odborná praxe je realizována pod odborným vedením pověřeného zdravotně-sociálního pracovníka/sociálního pracovníka nebo odpovědného pracovníka organizace, v níž praxe probíhá. Nedílnou součástí odborné praxe je supervize v rozsahu 40 hodin.

Činnosti prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Záznamníku činností a jiných odborných aktivit zdravotně sociálního pracovníka - LOGBOOK/Deníku praxe (dále jen „Záznamník činností“), který připravuje vysoká škola¹⁾. Záznamník činností obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé kompetence a činnosti, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu.

Pracoviště poskytovatele zdravotních a sociálních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních a sociálních služeb má praktickou výuku smluvně zajištěnou.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE:

1. ročník: Studenti se seznámí se zařízením, jeho cíli, posláním, zařazením v oblasti poskytování zdravotnických služeb, event. zařízení sociálních služeb, organizační strukturou, cílovou skupinou klientů, personálním a prostorovým vybavením, financováním zařízení apod. Studenti se naučí navázat kontakt a provádět jednoduché intervence u klientů.

2. ročník: Studenti získají přehled o náplni práce zdravotně sociálního pracovníka/sociálního pracovníka, seznámí se se zdravotně sociálním šetřením a spisovou dokumentací. Seznámí se s možnostmi rozvíjení účinné komunikace s klienty a využívání technik sociální práce s klienty v rámci individuální, skupinové nebo komunitní intervence. Studenti se naučí rozpoznávat potřeby a možnosti klientů vzhledem ke konkrétní zdravotně sociální situaci a aplikovat metody při řešení různých životních situací klientů.

3. ročník: Studenti si osvojí základní komunikační dovednosti, tj. navázání kontaktů, naslouchání, poskytování zpětné vazby, přizpůsobení komunikace klientovi a situačním podmínkám, poskytování podpory, nabídnutí prostoru klientovi, motivování, vyjednávání apod. Rozpoznají a vyhledávají souvislosti mezi zdravotními a sociálními problémy-klientů, umí je řešit a orientovat se v možnostech prevence jejich vzniku a jejich prohloubení, získají znalosti při užití intervence ve složitějších případech, získávají různé zdroje potřebné pro řešení problému, včetně finančních.

Příloha č. 1

Převodní tabulka pro zdravotně - sociální pracovníky

Předměty národního vzdělávacího standardu oboru zdravotně - sociální pracovník a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika a filozofie
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Teorie a metody soc. práce, Odborná praxe
Organizace a řízení zdravotních služeb	Organizace, řízení zdravotních a sociálních služeb, řízení kvality poskytované péče
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence infekcí spojených s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy)	Sociální aspekty zdraví a nemoci ve vztahu ke klinickým oborům. Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence infekcí spojených s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy)
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Právo
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Organizace, řízení zdravotních a sociálních služeb, řízení kvality poskytované péče
Komunikace s klientem a osobami jemu blízkými	Komunikace, Teorie a metody sociální práce, Psychologie
§9 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	Prezenční + kombinované studium - 3 roky obě formy studia

Nejméně 1 000 hodin praktického vyučování	Prezenční + kombinované studium - 1 000 hodin
§9 odst. 3 písm. a) bod 1	
Filozofie	Filozofie
Etika	Etika
Psychologie	Psychologie
Sociologie	Sociologie
Základy speciální pedagogiky	Pedagogika a speciální pedagogika
Sociální politika	Sociální politika
§9 odst. 3 písm. a) bod 2	
Právo pro sociální pracovníky	Právo
Metody a techniky sociálního výzkumu	Metody a techniky sociálního výzkumu
Teorie a metody sociální práce	Teorie a metody sociální práce
Problematika sociálních institucí	Sociální služby
Rizikové skupiny a menšiny	Rizikové skupiny a menšiny
Sociální aspekty zdraví a nemoci ve vztahu ke	Sociální aspekty zdraví a nemoci ve vztahu ke
klinickým oborům	klinickým oborům
§9 odst. 3 písm. a) bod 3	
Základy anatomie, fyziologie a patologie	Základy anatomie, fyziologie a patologie Základy lékařských klinických oborů vnitřní lékařství, chirurgie, psychiatrie, pediatrie a geriatry a sociální patologie Základy lékařských klinických oborů (vnitřní lékařství) Základy lékařských klinických oborů (chirurgie) Základy lékařských klinických oborů (psychiatrie) Základy lékařských klinických oborů (pediatrie) Základy lékařských klinických oborů (geriatrie) Sociální patologie
Základy ošetrovatelství	Základy ošetrovatelství
Komunitní péče	Komunitní sociální práce
Základy informatiky	Základy informatiky
Léčebně rehabilitační péče	Léčebně rehabilitační péče
Statistika a metodologie vědeckého výzkumu	Metody a techniky sociálního výzkumu

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku činností zdravotně - sociálního pracovníka - LOGBOOK/Deník praxe

MINIMÁLNÍ RÁMEC

Záznam činností a jiných odborných aktivit zdravotně - sociálního pracovníka

Záznamník činností a jiných odborných aktivit zdravotně - sociálního pracovníka je dokladem studenta/ky o absolvovaných činnostech během praktické výuky, které budou součástí kompetencí zdravotně - sociálních pracovníků. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných činnostech a aktivitách studenta/ky.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce/vysoké školy

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), osobní číslo studenta/ky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/ky na praktickou výuku (BOZP a PO, GDPR, doklad o zdravotní způsobilosti)
3. Osobní cíle studenta/ky
4. Kritéria hodnocení studenta/ky
5. Kompetence mentorů/školitelů
6. Kompetence studentů/studentek
7. Práva a povinnosti studentů/studentek
8. Přehled pracovišť
9. Obecné cíle praktické výuky
10. Specifické cíle praktické výuky
11. Seznam praktických činností I. ročník
12. Seznam praktických činností II. ročník
13. Seznam praktických činností III. ročník
14. Hodnocení studenta/ky
15. Další činnosti v rámci praktické výuky - exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku činností a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených činnostech vpisuje do Záznamníku činností /Logbooku/ sám/sama a akademický pracovník VS a pověřený pracovník, tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku činností a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vysoké školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.

Poznámky:

- 1) *Zákon [č. 111/1998 Sb.](#), o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.*
- 2) *Vyhláška [č. 39/2005 Sb.](#), kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.*
- 3) *§44, odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.*

- 4) [§10](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.
- 5) [§10](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a [§9](#) vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
- 6) podrobné vymezení jednotlivých činností je vymezeno ve vyhlášce [č. 55/2011 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů
- 7) Vyhláška [č. 271/2012 Sb.](#), vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku (vyhláška o zdravotní způsobilosti zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka)
- 8) [§55](#) zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů.

KVALIFIKAČNÍ STANDARD PŘÍPRAVY NA VÝKON ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ ZDRAVOTNÍ LABORANT

Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy vydává v návaznosti na ustanovení [§9](#) zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon [č. 96/2004 Sb.](#)) a ustanovení [§3](#) a [§8](#) vyhlášky č. 39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů, kvalifikační standard přípravy na výkon zdravotnického povolání zdravotní laborant

- a) v nejméně tříletém akreditovaném zdravotnickém bakalářském studijním programu nebo
- b) v nejméně tříletém studiu v oboru diplomovaný zdravotní laborant na vyšší odborné škole,

v němž se specifikují podrobněji minimální požadavky na výše uvedený studijní nebo vzdělávací program. Cílem je, aby absolventi daného programu byli odpovídajícím způsobem připraveni k výkonu zdravotnického povolání zdravotní laborant.

Ministerstvo zdravotnictví společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy doporučuje vysokým školám¹⁾ a vyšším odborným školám pro získání souhlasu Ministerstva zdravotnictví podle zákona o vysokých školách¹⁾ nebo školského zákona²⁾, se tímto metodickým doporučením při přípravě studijního nebo vzdělávacího programu řídit.

Název studijního programu/oboru vzdělávání:

Laboratorní diagnostika ve zdravotnictví, bakalářský studijní program

Diplomovaný zdravotní laborant, vzdělávací program pro Vyšší odborné školy zdravotnické

Standardní doba studia/vzdělávání: nejméně 3 roky, z toho praktické vyučování činí nejméně 1 000 hodin³⁾. Za praktické vyučování se s odkazem na ustanovení [§3](#) odst. 5 a [§8](#) odst. 3 písm. b)

vyhlášky č. 39/2005 Sb.3 pro účely i tohoto kvalifikačního standardu považuje nejenom ta část výuky, která probíhá na pracovištích škol nebo školských zařízeních určených pro praktické vyučování, zejména ve školních laboratořích. Probíhá nejméně 5 dní ve zdravotnických zařízeních v každém z uvedených oborů: histologie, cytologie, genetika a molekulární biologie, hematologie a transfúzní služba, mikrobiologie, imunologie, klinická biochemie včetně toxikologie.

Forma studia/forma vzdělávání(4):

- v bakalářském studijním programu: prezenční, kombinovaná
- ve vzdělávacím programu pro vyšší odborné školy zdravotnické: denní, kombinovaná

I. Cíle studijního programu/vzdělávacího programu

1. Cíle týkající se vzdělání a získání profesní kvalifikace k poskytování vysoce kvalifikované činnosti v medicínských laboratorních provozech, zvláště v oborech klinická biochemie, klinická hematologie, imunochemalologie a transfúzní služba, lékařská imunologie, lékařská mikrobiologie, klinická, genetika, histologie a patologie.

2. Cíle směřující k získání znalosti právních předpisů v oblasti poskytování zdravotních služeb a zdravotní péče v České republice a se zaměřením např. na právo pacienta zvolit si poskytovatele zdravotních služeb oprávněného k poskytování zdravotních služeb, které odpovídají jeho zdravotním potřebám, pokud právní předpisy nestanoví jinak.

3. Cíle vedoucí k získání profesní kvalifikace zdravotnického pracovníka opravňující k výkonu zdravotnického povolání(5).

4. Cíle vedoucí k dosažení vzdělání ve zdravotnickém oboru jako základní předpoklad k celoživotnímu profesnímu vzdělávání.

II. Cíle studia/vzdělávání

1. Cíle týkající se přímého výkonu profese

- 1.1 Absolvent/ka je schopen/schopna samostatně zastávat pracovní pozici s použitím analytické, instrumentální a počítačové techniky ve všech typech zdravotnických laboratořích klinické biochemie, klinické hematologie, transfúzní služby, mikrobiologie a dalších.
- 1.2 Absolvent/ka je schopen/schopna mít přehled o preanalytických, analytických a postanalytických postupech v jednotlivých laboratorních oborech, včetně znalosti kritických míst a principů správné laboratorní praxe (SLP).
- 1.3 Absolvent/ka je schopen/schopna rozumět postupům akreditačního procesu klinických laboratořích s ohledem na národní standardy a požadavky norem ISO 9001:2000, 17025:1999 a 15189:2013.
- 1.4 Absolvent/ka je schopen/schopna zajistit správnou identifikaci a verifikaci biologických vzorků, přípravu vzorků k analýze, jejich zpracování a archivaci.
- 1.5 Absolvent/ka je schopen/schopna obsluhovat analytické a instrumentální přístroje v souladu se standardními operačními postupy, včetně správné manipulace, skladování a kontroly reagenčních setů.

- 1.6 Absolvent/ka je schopen/schopna provádět standardní a specializované laboratorní metody a podílet se na zavádění nových metod a postupů včetně programů interní kontroly kvality a mezilaboratorního porovnání.
- 1.7 Absolvent/ka je schopen/schopna podílet se na zpracování dat jednak pro ekonomické potřeby i jako součást sběru a vyhodnocení výzkumných dat.
- 1.8 Absolvent/ka je schopen/schopna komunikovat se žadateli laboratorního vyšetření v rovině základní biomedicínské terminologie.

2. Cíle týkající se rozvoje profese zdravotního laboranta

- 2.1 Absolvent/ka je schopen/schopna na základě svých vědomostí, dovedností a sociální zralosti přispívat k profesionalizaci oboru laboratorní diagnostiky, podílí se na zvyšování prestiže a postavení zdravotního laboranta ve společnosti.
- 2.2 Absolvent/ka zná aktuální stav rozvoje oboru v ČR a ostatních zemích.
- 2.3 Absolvent/ka je schopen/schopna se v oblasti laboratorní diagnostiky podílet na výzkumné činnosti, prezentovat její výsledky a aplikovat je do své práce.

3. Cíle týkající se principů péče o zdraví

- 3.1 Absolvent/ka se orientuje v právním řádu ČR, který upravuje poskytování zdravotních a sociálních služeb a kompetence státní správy v oblasti organizace zdravotních a sociálních služeb.
- 3.2 Absolvent/ka chápe úlohu WHO ve světě a v Evropě. Respektuje právní předpisy a doporučení Evropské unie (EU) týkající se zdravotní a sociální politiky v členských zemích. Je seznámen/a s mezinárodními dokumenty týkajícími se laboratorní diagnostiky.

III. Profil absolventa studijního a vzdělávacího programu

Profesní kompetence zdravotních laborantů (jejich výstupní znalosti a dovednosti) jsou rozděleny na základní, specializované a vysoce specializované podle základních funkcí, které zdravotní laborant plní a vycházejí z platných právních předpisů ČR6).

1. Autonomní kompetence zdravotních laborantů

- 1.1 Identifikace vzorků biologického materiálu nebo jiných vyšetřovaných materiálů, hodnocení jejich kvality pro požadovaná laboratorní vyšetření nebo jiné účely a zajišťování jejich zpracování, uchovávání a následné likvidace.
- 1.2 Obsluha laboratorní techniky a zabezpečování její běžné údržby.
- 1.3 Příprava materiálů pro laboratorní a diagnostickou činnost.
- 1.4 Zajišťování správného uložení laboratorních chemikálií, diagnostických sér, setů a kontrolování jejich doby použitelnosti.
- 1.5 Provádění odběrů vzorků v souvislosti s ochranou veřejného zdraví.
- 1.6 Znalost principů péče o laboratorní zvířata a jejich uplatňování.

- 1.7 Přejímání, kontrolování, ukládání léčivých přípravků, manipulace s nimi a zajišťování jejich dostatečné zásoby.
- 1.8 Přejímání, kontrola a ukládání zdravotnických prostředků a prádla, manipulace s nimi a zajišťování jejich dezinfekce a sterilizace a jejich dostatečné zásoby.

2. Kooperativní kompetence zdravotních laborantů (na základě indikace lékaře)

- 2.1 Provádění neinvazivních odběrů biologického materiálu a odběrů žilní a kapilární krve.
- 2.2 Provádění základních laboratorních měření a vyšetření.
- 2.3 Provádění činností spojených se zpracováním odběrů plné krve a výrobou transfuzních přípravků při dodržení zásad správné výrobní praxe, a to zejména při získávání krve a jejích složek, jejich zpracování, označování, kontrole, skladování, balení, přepravě a výdeji a při vedení dokumentace o těchto činnostech.
- 2.4 Provádění specializovaných laboratorní vyšetření.
- 2.5 Provádění vyšetření biologického materiálu radio-imunoanalytickými metodami při dodržování zásad radiační ochrany.
- 2.6 Vykonávání činností při uvádění a hodnocení nových laboratorních diagnostických postupů a jejich validaci v rozsahu své odborné způsobilosti.
- 2.7 Analyzování laboratorních metod a postupů z hlediska chyb a interferencí, posuzování omezujících, komplikujících a interferujících faktorů a popřípadě jejich kvantifikace.
- 2.8 Vykonávání činností při organizaci programů interní kontroly jakosti a mezilaboratorního srovnávání.
- 2.9 Spolupráce na expertizní činnosti pracoviště a tvorbě a udržování systému jakosti laboratoře, provádění interní a externí kontroly kvality laboratorních vyšetření.

3. Kompetence zdravotních laborantů ve výzkumu a vývoji

- 3.1 Revize každodenní praxe a zapojení výsledků výzkumu a praxe založené na důkazech do své každodenní činnosti.
- 3.2 Získávání nových vědomostí pomocí výzkumné práce v oblasti laboratorní diagnostiky a prezentace jejích výsledků za použití všech dostupných informačních zdrojů.
- 3.3 Systematické a nepřetržité podílení se na programech zajišťování kvality péče.
- 3.4 Usilování o svůj odborný růst v rámci celoživotního vzdělávání.

4. Kompetence zdravotních laborantů v oblasti managementu

- 4.1 Posouzení, analýza rizik pro zdraví spadající do laboratorní diagnostiky a plánování, provádění a kontrola nezbytných opatření k zamezení působení těchto rizik.
- 4.2 Práce ve skupinách, kontrola pracovního týmu a kooperace s jinými odborníky.
- 4.3 Sledování efektivity a nákladů při výkonu odborných činností.

4.4 Metodické vedení, motivace, vzdělávání, kontrola a hodnocení podřízených pracovníků.

4.5 Účast na rozhodovacích procesech v oblasti zdravotní politiky a řízení, které se týkají laboratorní diagnostiky.

Všechny tyto kompetence musí být plněny v souladu s platnými právními předpisy, etickými principy a profesními standardy, které platí pro zdravotní laboranty odpovídající za laboratorní diagnostiku v ČR.

IV. Podmínky odborného vzdělávání

1. Vstupní podmínky

Podmínky k přijetí do studijního nebo vzdělávacího programu, které je uchazeč/ka povinen/a splnit:

- 1.1 Ke studiu může být přijat/a uchazeč/ka, který/á úspěšně ukončil/a střední vzdělání s maturitní zkouškou opravňující ke vstupu na vysokou školu¹⁾ nebo na vyšší odbornou školu²⁾ a splnil/a podmínky přijímacího řízení vysoké školy¹⁾ nebo vyšší odborné školy²⁾.
- 1.2 Jeho/její zdravotní stav splňuje zdravotní kritéria stanovená pro studium, které je v souladu s platnými právními předpisy⁷⁾.
- 1.3 Cizinci mohou studovat ve vzdělávacím/studijním programu po splnění požadavků, které na ně právní předpisy České republiky a mezinárodní smlouvy kladou.

2. Průběžné podmínky

Povinnosti, které musí student/ka splnit v průběhu studia/vzdělání, stanovuje:

- studijní program a studijní plán, které jsou v souladu se zkušebním a studijním řádem vysoké školy¹⁾,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy²⁾.

3. Výstupní podmínky, ukončování studia/vzdělávání⁸⁾

Způsob a podmínky kontroly studia/vzdělávání a ukončení studia/vzdělávání vymezují:

- studijní program, studijní plán, studijní a zkušební řád vysoké školy¹⁾,
- vzdělávací program, učební plán a školní řád vyšší odborné školy²⁾.

3.1 Podmínkou uzavření studia je dosažení cílů studijního/vzdělávacího programu, získání předepsaného počtu kreditů v předepsané skladbě (tj. předměty povinné, povinně volitelné a volitelné) a splnění předepsaných studijních povinností do doby dané maximální možnou délkou studia.

3.2 Vysokoškolské vzdělávání se řádně ukončuje státní závěrečnou zkouškou, která se zpravidla skládá z:

- obhajoby bakalářské práce

- zkoušky z odborných předmětů:

Hematologie

Klinická biochemie

Ostatní disciplíny (Mikrobiologie, Imunologie, Genetika, Patologie, Transfúzní lékařství)

3.3 Vyšší odborné vzdělávání se ukončuje absolutoriem, které se skládá z:

- obhajoby absolventské práce

- zkoušky z cizího jazyka

- zkoušky z odborných předmětů:

Klinická biochemie

Hematologie a transfúzní služba

Mikrobiologie

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro provádění laboratorní diagnostiky

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Anatomie a fyziologie	48
Patologie	50
Biologie	56
Fyzika a biofyzika	20
Chemie	86
Biochemie	100
Základy nukleární medicíny a radiační ochrany	24

Povinné oborové předměty - kategorie A

Znalosti z laboratorních a klinických oborů

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
První pomoc	30
Histologie, histologické techniky a cytologie	76
Genetika a molekulární biologie	114
Hematologie a transfúzní lékařství	170
Mikrobiologie a epidemiologie	136
Imunologie	110
Vyšetřovací metody v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví	30
Klinická biochemie a toxikologie	160
Instrumentální technika	75
Laboratorní technika	30

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z dalších oborů souvisejících s prováděním laboratorní diagnostiky

Doporučený název předmětu:	Minimální počet hodin
Etika ve zdravotnictví	15
Základy psychologie a komunikace	30

Informatika a statistika ve zdravotnictví, metodologie výzkumu	44
Ekonomika a řízení laboratoře	24
Veřejné zdravotnictví	20
Základy zdravotnického práva a legislativy	20

Odborná praxe

Doporučená pracoviště pro odbornou praxi:	Minimální počet
Oddělení histologie a cytologie/patologie	5 dní
Oddělení klinické genetiky a molekulární biologie	5 dní
Oddělení klinické hematologie	5 dní
Transfúzní služba	5 dní
Oddělení klinické mikrobiologie	5 dní
Oddělení klinické imunologie	5 dní
Oddělení klinické biochemie	5 dní
Oddělení hygieny	5 dní

Za praktické vyučování se dle vyhlášky³⁾ považuje nejen výuka na doporučených pracovištích pro odbornou praxi, ale i výuka na pracovištích škol nebo školských zařízení určených pro praktické vyučování ve školní laboratoři (cvičení, semináře), pokud odpovídá náplni příslušného oboru.

Povinně volitelné předměty - kategorie B

Povinně volitelné předměty vhodně rozšiřují soubor povinných předmětů, rozšiřují znalosti a dovednosti studentů v oboru, mohou být rovněž vybrány tak, aby umožnily zaměření školy na vybraný klinický obor.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny laboratorní diagnostiky.

Volitelné předměty - kategorie C

Volitelné předměty vhodně doplňují nabídku povinných a povinně volitelných předmětů, doplňují znalosti a dovednosti studentů v oboru.

Lze je stanovit podle nabídky jednotlivých fakult a vyšších odborných škol - hodinovou dotaci se doporučuje přednostně využít pro disciplíny laboratorní diagnostiky.

Odborná praxe:

Odborná praxe v každém uvedeném oboru probíhá v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb minimálně 5 dní v průběhu jednotlivých ročníků v celkovém minimálním rozsahu 320 hodin. Délka jedné hodiny odborné praxe je 60 min.

Předměty národního standardu oboru zdravotní laborant jsou v souladu s požadavky vyhlášky [č. 39/2005 Sb.](#), ve znění pozdějších předpisů.

Doporučuje se, aby předměty byly sestaveny do tematicky uspořádaných celků (modulů). Jeden předmět může být součástí více modulů při dodržení základních metodologických principů výuky.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z oborů a věd tvořících základ pro poskytování ošetrovatelské péče

Všechny níže uvedené anotace předmětů jsou závazné pro vytvoření studijního nebo učebního

plánu. Cíle, obsahová zaměření a seznam literatury zpracuje a předkládá samostatně vysoká škola1) nebo vyšší odborná škola2) v rámci akreditačního řízení.

Název studijního předmětu:

ANATOMIE A FYZIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje s anatomii lidského těla, vztahy jednotlivých orgánů a systémů, pohybového, respiračního, kardiovaskulárního, gastrointestinálního, urogenitálního a nervového. Principiální vztahy mezi jejich strukturou a funkcí jsou v dalším studiu nezbytné pro pochopení fyziologických, patofyziologických a patologických souvislostí nutných k zvládnutí jak teoretických, tak i praktických klinických znalostí. Blíže specifikuje zákonitosti fungování lidského těla - jednotlivých tkání, orgánů, systémů a organismu jako celku, souvislosti a vztahy mezi chemickými, fyzikálními a biologickými faktory životních procesů. Podstatným cílem je, aby student získal kritické vědecké myšlení, byl schopen samostatné analýzy textu a výběru podstatných informací.

Název studijního předmětu:

PATOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Popisuje základní koncept o vzniku a rozvoji nemocí z pohledu morfologických a patofyziologických přístupů. Studenti budou schopni popsat nutnost statického i dynamického hodnocení stavu pacienta, což jim poskytne jistotu při rozboru laboratorních výsledků a bude pro ně vodítkem při rozvoji dalších diagnostických metod. Předmět má posluchače vzdělat v základech patologického a patofyziologického uvažování v medicíně, pojednává o obecných i speciálních aspektech příčin a projevů nemocí. Student se seznámí s praktickým provozem histopatologické laboratoře a získá praktické dovednosti pro znázornění jednotlivých tkáňových komponent pomocí histologických, histochemických a imunohistochemických metod i některých molekulárně biologických postupů.

Název studijního předmětu:

BIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s metodami molekulární biologie a genetiky člověka. Poskytuje základní informace o genomu člověka a o možnostech jeho analýzy, o lidských chromosomech a vertikálním přenosu dědičnosti. Umožňuje studentům praktických dovedností z cytogenetiky a klasické mendelovské genetiky člověka a základů metod molekulární genetiky.

Název studijního předmětu:

FYZIKA A BIOFYZIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Zahrnuje teoretický základ a technickou nadstavbu. Studenti si osvojí fyzikálně chemické základy měřících laboratorních metod nejčastěji používaných v oblasti klinické biochemie, imunologie a hematologie a to zejména principům metod spektrometrických, elektroforetických, sedimentačních, mikroskopických a některých dalších, jako je například vážení, měření teploty, základních vlastností kapalin. Po absolvování technické nadstavby bude student schopen se orientovat v nových instrumentálních technologiích, bude rozumět technickým parametrům laboratorních přístrojů. Předmět nastiňuje základy biofyziky jakožto východiska zkoumání živých systémů pomocí fyzikálních metod. Student

získá celkový přehled, znalosti obecných přístupů a porozumění širším souvislostem důležité pro další průběžné vzdělávání. Kapitoly molekulární a buněčné biofyziky jsou probírány se zřetelem na osvětlení principů vybraných laboratorních vyšetřovacích metod.

Název studijního předmětu:

CHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Student si osvojí znalosti z obecné a fyzikální chemie, anorganické, organické a analytické chemie, které jsou nezbytné pro porozumění chemických principů uplatňujících se v dalších předmětech, zejména v biochemii. Seznámí se s vlastnostmi roztoků a obecnými fyzikálně chemickými zákony. Obdrží informace o vlastnostech prvků a sloučenin významných v lékařství, výživě a toxikologii. Získá přehled o sloučeninách a reakcích uplatňujících se v metabolismu a o toxikologicky významných organických sloučeninách.

Název studijního předmětu:

BIOCHEMIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko - praktický. Studenti získají znalosti o základních metabolických pochodech a drahách probíhajících na buněčné úrovni, o vlastnostech a funkcích enzymů. Dále si osvojí katabolické i anabolické dráhy buněčného metabolismu sacharidů, lipidů a bílkovin a jejich návaznosti. Studenti porozumí principům získávání energie pochody na buněčné úrovni. Budou obeznámeni s funkcí buněčných membrán a principem kompartmentace na buněčné úrovni a transportními procesy na membráně. Získají znalosti o syntéze proteinů, počínaje procesy replikace a transkripce po translaci a posttranslační úpravy. Porozumí vztahu mezi strukturou a funkcí proteinů a principům některých chorob na molekulární úrovni.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY NUKLEÁRNÍ MEDICÍNY A RADIAČNÍ OCHRANY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Studenti si osvojí základy nukleární medicíny, seznámí se s hlavními metodami detekce ionizujícího záření a zásadami bezpečné práce se zdroji ionizujícího záření, které budou schopni aplikovat na svém pracovišti.

Povinné oborové předměty - kategorie A

Znalosti z laboratorních a klinických oborů

Název studijního předmětu:

PRVNÍ POMOC

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti si osvojí základní znalosti první pomoci při různých zdravotních ohrožujících a poškozujících stavech. Součástí předmětu jsou i poznatky z medicíny katastrof, neodkladné péče a krizového řízení (aktivace složek Integrovaného záchranného systému).

Název studijního předmětu:

HISTOLOGIE, HISTOLOGICKÉ TECHNIKY A CYTOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti se seznámí se

základy stavby buněk a jednotlivých typů tkání, základními stavebními principy a funkcemi tkání, mikroskopickou stavbou vybraných orgánů lidského těla a vzájemnými vztahy mezi tkáněmi v rámci orgánů. Na základě získaných teoretických poznatků budou schopni identifikovat jednotlivé tkáně v histologických řezech. Studenti se seznámí s praktickým provozem histopatologické laboratoře a získají praktické dovednosti pro znázornění jednotlivých tkáňových komponent pomocí histologických, histochemických a imunohistochemických metod i některých molekulárně biologických postupů. Dále se seznámí s moderními metodami histopatologické diagnostiky nádorů a dalších patomorfologických jednotek. Poskytne studentům komplexní informace o problematice cytologie ve vztahu k laboratorní diagnostice.

Název studijního předmětu:

GENETIKA MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti získají základní přehled o oboru klinická genetika, pravidlech dědičnosti znaků a chorob, aplikované genetice v medicíně, o metodách klinické cytogenetiky a molekulární cytogenetiky, o metodách DNA diagnostiky závažných dědičných onemocnění a o možnostech genetického poradenství.

Název studijního předmětu:

HEMATOLOGIE A TRANSFÚZNÍ LÉKAŘSTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Shrnuje informace o původu, vývoji, struktuře a funkci systému hemopoetických buněk a orgánů, stejně jako systému krevního srážení, a to jak ve zdraví, tak v průběhu různých vrozených a získaných nemocí. Studenti obdrží informace shrnující patofyziologické mechanismy, klinické a hlavně laboratorní nálezy u hematologických onemocnění a laboratorní metody, které slouží ke sledování léčby. Tyto znalosti jim umožní interpretovat výsledky získané v průběhu laboratorního hematologického vyšetření pro stanovení diagnózy či diferenciální diagnózy. Dále budou seznámeni se základy imunohematologie, imunogenetiky a transfúzního lékařství. Osvojí si praktické postupy laboratorní imunohematologie, jejich technické provedení a interpretace výsledků. Studenti obdrží informace o zásadách správné laboratorní a výrobní praxe, zásadách bezpečnosti práce a ochraně zdraví při práci.

Název studijního předmětu:

MIKROBIOLOGIE A EPIDEMIOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti si osvojí informace o diagnostických metodách lékařské mikrobiologie - mikroskopii, kultivaci, identifikaci bakterií a kvasinek, metodách testování citlivosti/rezistence bakterií na antibiotika, průkazu nukleové kyseliny v mikrobiologii, metodách detekce antigenů a protilátek. Seznámí se základy mikrobiální morfologie a fyziologie, základy genetiky mikrobů, patogenezí a průběhem infekce. Studenti se seznámí se zásadami protiepidemického režimu a hygienickými zásadami zaměřenými na práci v laboratořích. Osvojí si základní poznatky z parazitologie. Seznámí se s problematikou nálezů vzniklých v přímé souvislosti s pobytem ve zdravotnickém zařízení (nozokomiální nákazy).

Název studijního předmětu:

IMUNOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Studenti obdrží základní informace o strukturální a funkční charakteristice imunitního systému člověka, o fyziologii a

patologii imunity, o imunologické léčbě a prevenci, o možnostech a způsobech laboratorního posuzování stavu imunity ve zdraví a nemoci. Budou vysvětleny základní mechanismy imunitní odpovědi a možnosti laboratorní imunologické diagnostiky. Dále studenti obdrží informace zaměřené na metody používané v imunologické laboratorní diagnostice imunopatologických stavů, na indikaci a interpretaci laboratorních imunologických vyšetření a na vyšetřovací algoritmy při diagnostice imunopatologických stavů. Student si osvojí přípravu laboratorních protokolů o prováděných laboratorních testech.

Název studijního předmětu:

VYŠETŘOVACÍ METODY V OBLASTI OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Je cílen na problematiku související s potřebami orgánů ochrany veřejného zdraví a jejich zadáváním požadavků na měření fyzikálních, chemických a biologických složek životního a pracovního prostředí ve vztahu k eventuální zátěži lidského organismu. Seznamuje studenty s problematikou zneužívání a závislostí.

Název studijního předmětu:

KLINICKÁ BIOCHEMIE A TOXIKOLOGIE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem teoretické části je poskytnout podrobné informace o metodikách využívajících nejnovější poznatky oboru s ohledem na současný stav rutinního použití nových postupů a technologií, dále seznámit se základy indikace a interpretace laboratorních metod vzhledem ke klinickým jednotkám a diagnózám a s návykovými látkami a léčivými přípravky je obsahující a s jejich účinky na lidský organismus. V praktické části studenti získají praktické dovednosti tak, aby studenti byli schopni posoudit správnost indikace a interpretace biochemického laboratorního vyšetření, rozpoznat případy interference a správně na ně reagovat. Studenti se budou orientovat v používaných analytických principech a jejich zákonitostech, budou se řídit standardními analytickými operačními postupy. Seznamuje studenty s principy toxikologických vyšetřovacích metod používaných v klinické, soudní, průmyslové, hygienické a farmakologické toxikologii. Jde o fyzikálně chemické metody, pomocí kterých lze prokázat a stanovit obsah toxické látky, léčiva, příp. její metabolity v žaludečním a střevním obsahu, v tělesných sekretech a exkretech, ve všech tělesných tekutinách a orgánech za účelem zjištění příčiny otravy.

Název studijního předmětu:

INSTRUMENTÁLNÍ TECHNIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Cílem teoretické části je poskytnout teoretický základ fyzikálních principů, které jsou používány v analytické a laboratorní technice. Podrobně seznámit studenty s aplikací těchto fyzikálních principů v konkrétních přístrojích včetně existujících modifikací v aktuální výbavě medicínských laboratoří. V praktické části pak studenti budou na konkrétních případech sledovat různé varianty a modifikace s poznáním jejich účelu, výhod a kritických míst. Seznámí studenty novými instrumentálními technologiemi a technickými parametry laboratorních přístrojů.

Název studijního předmětu:

LABORATORNÍ TECHNIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s

bezpečností práce v laboratoři, laboratorními pomůckami a jejich využitím, základními laboratorními postupy, roztoky a jejich přípravou pro laboratorní využití, pipetováním, izolační a čisticí technikou.

Povinné základní předměty - kategorie A

Znalosti z dalších oborů souvisejících s prováděním laboratorní diagnostiky

Název studijního předmětu:

ETIKA

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický. Předmět poskytuje úvod do zdravotnické etiky, je zaměřen na etickou problematiku, s níž se zdravotničtí pracovníci setkávají při poskytování zdravotní péče. Jeho cílem je: uvést do zdravotnické etiky; seznámit se s etickými dilematy ve zdravotnických profesích a s etickou argumentací; učit se řešit etické problémy při poskytování zdravotní péče; rozvíjet schopnost vnímat etické otázky v souvislosti poskytování zdravotní péče; osvojit si schopnost předcházet problémům dodržováním etických profesních standardů.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY PSYCHOLOGIE A KOMUNIKACE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s poznatky z obecné psychologie, vývojové psychologie, psychologie osobnosti a komunikace. Poskytuje náhled o vybraných aplikačních oblastech psychologie.

Název studijního předmětu:

INFORMATIKA A STATISTIKA VE ZDRAVOTNICTVÍ, METODOLOGIE VÝZKUMU

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty se strukturou datového souboru pro statistickou analýzu, vizualizací vstupních dat pro analýzu a její interpretaci, výběrem vhodné metody popisné analýzy dat, formulací hypotézy statistické analýzy dat, výběrem korektních statistických testů pro potvrzení/vyvrácení položených hypotéz, interpretaci výsledků statistického hodnocení dat, posouzením vhodnosti aplikace různých statistických metod na různé typy dat.

Název studijního předmětu:

EKONOMIKA A ŘÍZENÍ LABORATOŘE

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Seznamuje studenty s organizací práce v biochemické, hematologické, virologické, imunohepatologické, genetické, mikrobiologické, histologické, hygienické a farmakologické laboratoři. Poskytuje informace o aplikaci principů managementu kvality vycházejících z normy ČSN EN ISO 15 189:2013.

Název studijního předmětu:

VEŘEJNÉ ZDRAVOTNICTVÍ

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoretický a seznamuje studenty se současným přístupem k péči o zdraví lidu, zdravotní politikou v ČR a jiných zemích. Studenti získají přehled o organizaci preventivní péče v ČR, preventivních programech péče o zdraví a postavením

zdravotnických pracovníků ve zdravotnickém týmu.

Název studijního předmětu:

ZÁKLADY ZDRAVOTNICKÉHO PRÁVA A LEGISLATIVY

Anotace předmětu: Předmět je koncipován jako teoreticko-praktický. Poskytuje studentům základní informace o právním systému v České republice, základech práva občanského, pracovního, rodinného, trestního, apod. Dále seznamuje s platnými právními předpisy, které upravují systém poskytování zdravotních a sociálních služeb, právní odpovědnost při výkonu povolání, práva a povinnosti zdravotnických pracovníků, pacientů a orgánů státní správy.

ODBORNÁ PRAXE

Anotace předmětu:

Odborná praxe je koncipována jako praktický předmět, probíhá podle plánu praktické výuky na vysoké škole¹) a na vyšší odborné škole formou blokové výuky (příčemž jeden blok trvá vždy nejméně 1 týden). Umožňuje studentům aplikovat v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb teoretické vědomosti a praktické dovednosti, které získali studiem teoreticko-praktických disciplín v odborných učebnách školy. Poskytuje prostor pro zdokonalování zručnosti, dovedností a návyků, učí studenty samostatnosti, odpovědnosti a práci v týmu. Uskutečňuje se v souladu s platnou právní úpravou a podle plánu praxe v podmínkách poskytovatele zdravotních služeb. Výuka probíhá pod vedením zdravotnických pracovníků oprávněných k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu. Výkony prováděné v rámci odborné praxe jsou zaznamenány do Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit zdravotního laboranta - LOGBOOK (dále jen „Záznamník výkonů“), který připravuje vysoká škola¹) a vyšší odborná škola²). Záznamník výkonů obsahuje souhrnné informace o přípravě a průběhu praktické výuky a sleduje jednotlivé laboratorní výkony a provedení diagnostiky, kterých má student/ka dosáhnout v rámci studijního plánu.

Pracoviště poskytovatele zdravotních služeb pro výuku odborné praxe musí splňovat požadavky stanovené příslušnými právními předpisy, subjekt zajišťující výuku s poskytovatelem zdravotních služeb mají praktickou výuku smluvně zajištěnou.

Týdnům praktické výuky předchází odpovídající výuka teoretických předmětů.

OBLASTI ODBORNÉ PRAXE:

Praktické vyučování poskytuje dovednosti a znalosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oborech histologie, cytologie, genetika a molekulární biologie, hematologie a transfuzní služby, mikrobiologie, imunologie, klinická biochemie včetně toxikologie, vyšetřovací metody v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví a epidemiologii.

Praktické vyučování probíhá zejména ve školních laboratořích; v každém uvedeném oboru probíhá nejméně 5 dní ve zdravotnických zařízeních.

1. ročník: Student získá základní kompetence pro manipulaci s chemickými látkami v laboratořích za dodržování zásad bezpečné práce a hygienicko-epidemiologických opatření. Naučí se manipulovat se základními laboratorními pomůckami a přístroji, bude znát zásady práce s biologickým materiálem. Bude samostatně pracovat se světelným mikroskopem, naučí se používat některé ze základních technik cytochemického barvení při pozorování bakteriálních a lidských buněk.

2. ročník: Student bude schopen provádět a interpretovat základní laboratorní biochemické, hematologické, imunologické, mikrobiologické, histologické a molekulárně biologické metodiky v souladu se standardními operačními postupy. Bude schopen správně identifikovat biologický materiál, připravovat jej k analýze, zpracování a archivaci.

3. ročník: Student se dovede zapojit do pracovního týmu laboratoře, rozpozná kritická místa laboratorního provozu, bude dodržovat zásady správné laboratorní práce v preanalytickém, analytickém a postanalytickém procesu. Dovede určit na základě orgánové dysfunkce laboratorní parametry vhodné k diagnostice poruchy. Samostatně, objektivně a kriticky bude pracovat se zdroji informací, formulovat hypotézu, provést experiment, vyhodnotit výsledky a stanovit závěr při zpracování bakalářské práce.

Příloha č. 1

Převodní tabulka pro zdravotní laboranty

Předměty národního vzdělávacího standardu oboru zdravotní laborant a požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.

Požadavky vyhlášky č. 39/2005 Sb.	Obsah kvalifikačního standardu
§3 odst. 2	
Etika zdravotnického povolání v oboru	Etika ve zdravotnictví
Administrativní činnosti ve zdravotnictví (vedení dokumentace týkající se oboru včetně elektronické podoby této dokumentace)	Základy zdravotnického práva a legislativy
Organizace a řízení zdravotních služeb	Veřejné zdravotnictví, Systém managementu jakosti v laboratoři
Základy podpory a ochrany veřejného zdraví včetně prevence nozokomiálních nákaz	Vyšetřovací metody v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví
První pomoc a zajišťování zdravotní péče při mimořádných událostech a krizových situacích	První pomoc
Právní souvislosti poskytování zdravotní péče v oboru	Základy zdravotnického práva a legislativy
Základy řízení kvality poskytovaných zdravotních služeb a zajištění bezpečí pacientů	Veřejné zdravotnictví, Systém managementu jakosti v laboratoři
Komunikace s pacientem a osobami jemu blízkými	Základy psychologie a komunikace
§8 odst. 2	
Nejméně 3 roky studia	Prezenční + kombinované studium - nejméně 3 roky
Nejméně 1 000 hodin praktického vyučování	Prezenční + kombinované studium - nejméně 1 000 hodin
§8 odst. 3 písm. a) bod 1	
Anatomie	Anatomie a fyziologie
Fyziologie	Anatomie a fyziologie
Patologie	Patologie
Biologie	Biologie
Fyzika	Fyzika a biofyzika
Biofyzika	Fyzika a biofyzika
Chemie	Chemie
Biochemie	Biochemie
Základy radiační ochrany	Základy nukleární medicíny a radiační ochrany
§8 odst. 3 písm. a) bod 2	

Histologie, histologické techniky a cytologie	Histologie, histologické techniky a cytologie
Genetika a molekulární biologie	Genetika a molekulární biologie
Hematologie a transfuzní lékařství	Hematologie a transfuzní lékařství
Mikrobiologie	Mikrobiologie a epidemiologie
Imunologie	Imunologie
Epidemiologie	Mikrobiologie a epidemiologie
Ochrana veřejného zdraví a vyšetřovací metody	Vyšetřovací metody v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví
Toxikologie	Klinická biochemie a toxikologie
Klinická biochemie	Klinická biochemie a toxikologie
Instrumentální analýza (analytická chemie)	Instrumentální technika
Laboratorní technika	Laboratorní technika
§8 odst. 3 písm. a) bod 3	
Základy psychologie	Filozofie, Základy sociologie
Základy informatiky, statistiky a metodologie vědeckého výzkumu zdravotnictví, metodologie výzkumu	Informatika a statistika ve
Základy systému managementu jakosti v laboratoři	Ekonomika a řízení laboratoře
§8 odst. 3 písm. b)	
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oboru histologie.	Odborná praxe na oddělení histologie a cytologie/patologie
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oboru cytologie.	Odborná praxe na oddělení histologie a cytologie/patologie
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oborech genetika a molekulární biologie.	Odborná praxe na oddělení klinické genetiky a molekulární biologie
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oborech hematologie a transfuzní služba.	Odborná praxe na oddělení klinické hematologie, Transfuzní služba
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oboru mikrobiologie.	Odborná praxe na oddělení klinické mikrobiologie
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oboru imunologie.	Odborná praxe na oddělení klinické imunologie
Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oboru klinická biochemie včetně toxikologie	Odborná praxe na oddělení klinické biochemie

Praktické vyučování poskytující dovednosti v základních laboratorních postupech v souladu se zásadami správné laboratorní praxe včetně odběru biologického materiálu a znalosti preanalytického, analytického a postanalytického procesu v oborech vyšetřovací metody v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví.	Oddělení hygieny
---	------------------

Příloha č. 2

Doporučená struktura Záznamníku výkonů zdravotního laboranta - LOGBOOK

MINIMÁLNÍ RÁMEC

Záznam výkonů a jiných odborných aktivit zdravotního laboranta

Záznamník výkonů a jiných odborných aktivit zdravotního laboranta je dokladem studenta/ky zdravotní laborant o absolvovaných výkonech během praktické výuky, které budou součástí kompetencí zdravotních laborantů. Plní účel kontroly i zpětné vazby o absolvovaných výkonech a aktivitách studentovi/ce a školiteli.

Titulní strana: Název vzdělávací instituce/vysoké školy

Obsah:

1. Údaje o studentovi/studentce: jméno a příjmení (popř. titul), identifikační číslo studenta/ky, typ, forma, období studia (akademické roky)
2. Příprava studenta/ky na praktickou výuku
3. Osobní cíle studenta/ky
4. Kritéria hodnocení studenta/ky
5. Kompetence mentorek/školitelek
6. Kompetence studentů/studentek
7. Práva a povinnosti studentů/studentek
8. Přehled klinických pracovišť
9. Obecné cíle praktické výuky
10. Specifické cíle praktické výuky pro jednotlivá pracoviště
11. Seznam praktických výkonů I. ročník
12. Seznam praktických výkonů II. ročník
13. Seznam praktických výkonů III. ročník
14. Hodnocení studenta/ky
15. Další činnosti v rámci praktické výuky - exkurze, stáže

Záznamy vedené v Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Student/ka si údaje o provedených intervencích vpisuje do Záznamníku výkonů /Logbooku/ sám/sama a pedagogický pracovník VOS, akademický pracovník VS nebo mentorka/školitelka,

popř. zdravotní laborant tuto skutečnost stvrzuje čitelným podpisem.

Rozsah Záznamníku výkonů a jiných odborných aktivit /Logbook/.

Dle potřeb vyšší odborné nebo vysoké školy může být rozsah rozšířen při zachování jeho minimálního rámce.

Poznámky:

- 1) Zákon [č. 111/1998 Sb.](#), o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
  - 2) Zákon [č. 561/2004 Sb.](#), o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
  - 3) Vyhláška [č. 39/2005 Sb.](#), kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání, ve znění pozdějších předpisů.
  - 4) [§44](#), odst. 4 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.
[§25](#), odst. 1 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
  - 5) [§9](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů.
  - 6) [§9](#) zákona č. 96/2004 Sb., zákon o nelékařských zdravotnických povoláních, ve znění pozdějších předpisů a [§8](#) vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.
  - 7) Vyhláška [č. 271/2012 Sb.](#), vyhláška o stanovení seznamu nemocí, stavů nebo vad, které vylučují nebo omezují zdravotní způsobilost k výkonu povolání lékaře, zubního lékaře, farmaceuta, nelékařského zdravotnického pracovníka a jiného odborného pracovníka, obsahu lékařských prohlídek a náležitostech lékařského posudku
a Nařízení vlády [č. 211/2010 Sb.](#), o soustavě oborů vzdělávání a o podmínkách zdravotní způsobilosti uchazečů ke vzdělávání.
  - 8) [§55](#) zákona č. 111/1998 Sb., zákon o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů,
a [§101](#), [§102](#) a [§103](#) zákona č. 561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů.
-